

พระราชบัญญัติ
การศึกษาพระปริยัติธรรม
พ.ศ. ๒๕๖๒

พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญ ประวัติ ความเป็นมา กระบวนการ
และขั้นตอนในการตราพระราชบัญญัติดังกล่าวของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
(ก.ป. ๒๔๐/๒๕๖๒)

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รหัสหนังสือ ก.ป. ๒๔๐/๒๕๖๒

ปีที่พิมพ์ ตุลาคม ๒๕๖๒

จำนวนหน้า ๙๐ หน้า

จำนวนพิมพ์ ๓๐๐ เล่ม

จัดทำโดย กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขที่ ๔๙๙ อาคารสุขประพฤติ ชั้น ๑๓
ถนนประชาชื่น เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ ๑๐๘๐๐
โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๐๓ - ๔

จัดพิมพ์โดย กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขที่ ๔๙๙ อาคารสุขประพฤติ ชั้น ๑๓
ถนนประชาชื่น เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ ๑๐๘๐๐
โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๐๓ - ๔

คำนำ

โดยที่โบราณราชประเพณี สถาบันพระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาของชาติมาโดยตลอด ซึ่งคณะสงฆ์ได้ดำเนินการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมอันเป็นส่วนเฉพาะของการศึกษาของคณะสงฆ์ควบคู่กันไปกับการศึกษาวิชาสามัญ ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมได้รับการสนับสนุนส่งเสริมด้วยดีจากภาครัฐ และสามารถบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองนโยบายการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์และของชาติ ได้เป็นอย่างดี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๕๐ ก หน้า ๑๑ เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป กล่าวคือ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย ได้ตระหนักถึงภารกิจสำคัญของวุฒิสภา ในการทำหน้าที่ ทั้งในด้านนิติบัญญัติ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ตลอดจนหน้าที่ และอำนาจในด้านอื่น ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงได้ดำเนินการรวบรวมและจัดพิมพ์ กฎหมายที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญ ประวัติ ความเป็นมาในการตราพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและเพื่อ ประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องในวงงานของวุฒิสภาต่อไป

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารอันเป็นประวัติศาสตร์งานด้านนิติบัญญัติฉบับนี้ จักเป็นประโยชน์ ต่อการศึกษาค้นคว้าของสมาชิกวุฒิสภา ส่วนราชการ หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา รวมทั้งผู้ที่สนใจโดยทั่วไปตามสมควร

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

: พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญ ประวัติ ความเป็นมา กระบวนการ และขั้นตอนในการตราพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว
จัดทำโดย

นายนิติ ผาสุข	เลขาธิการวุฒิสภา
ร้อยตำรวจเอกหญิง วิริยญา ประสพสุข	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสายใจ เกษสุวรรณ	นิติกรชำนาญการ
นางสาวจุฬารัตน์ วงษ์น้อย	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวนิตยา นาคเกษม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวเมธาวี มะลิรัตน์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ผลิตโดย

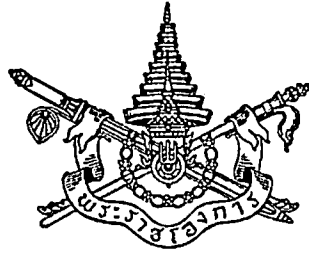
กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สารบัญ

	หน้า
พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒	๑
ภาคผนวก	
ก. สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒	(๑)
ข. ประวัติและความเป็นมาในกระบวนการตราพระราชบัญญัติการศึกษา พระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒	(๙)
- บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษา พระปริยัติธรรม พ.ศ.	(๙)
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.	(๑๐)
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ การศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.	(๑๑)
- ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล ที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี	(๑๖)
- บันทึกวิเคราะห์ สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการศึกษา พระปริยัติธรรม พ.ศ.	(๒๖)
- หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)	(๓๐)
ค. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. สถานิติบัญญัติแห่งชาติ	(๔๘)
- ประกาศสถานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง ตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.	(๕๑)
- รายงานของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษา พระปริยัติธรรม พ.ศ. สถานิติบัญญัติแห่งชาติ	(๕๓)
ง. แผนภูมิแสดงกระบวนการตราพระราชบัญญัติตามบทเฉพาะกาล ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (ในระหว่างที่ สถานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา)	(๗๑)

พระราชบัญญัติ

การศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติ
การศึกษาพระปริยัติธรรม
พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาพระปริยัติธรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๒๗

(๒) พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การศึกษาพระปริยัติธรรม” หมายความว่า การศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก

“วัด” หมายความว่า วัดตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์

“สถานศึกษาพระปริยัติธรรม” หมายความว่า สำนักเรียน สำนักศาสนศึกษา หรือโรงเรียน

“สำนักเรียน” หมายความว่า สถานศึกษาที่วัดจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีสนามหลวง
หรือแผนกธรรมสนามหลวง ที่มหาเถรสมาคมประกาศจัดตั้ง

“สำนักศาสนศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาที่วัดจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม
แผนกบาลีสนามหลวง หรือแผนกธรรมสนามหลวง ไม่ว่าจะจัดการศึกษาในรูปแบบของศูนย์การเรียน
สำนักศาสนศึกษาวัด สำนักศาสนศึกษาประจำตำบล หรือสำนักศาสนศึกษาประจำอำเภอ

“โรงเรียน” หมายความว่า สถานศึกษาที่วัดจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม

มาตรา ๕ การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อให้การศึกษาพระปริยัติธรรมเป็นไปตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏใน
พระไตรปิฎก โบราณราชประเพณี และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ

(๒) เพื่อให้พระภิกษุและสามเณรมีการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการพัฒนา
จิตใจและปัญญา และมีการรักษาพระธรรมวินัยให้เป็นไปอย่างถูกต้องดีงามโดยเคร่งครัด เป็นที่เลื่อมใส
ศรัทธาแก่พุทธศาสนิกชนทั่วไป

(๓) เพื่อให้พุทธศาสนิกชนนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้
อย่างถูกต้อง

มาตรา ๖ การศึกษาพระปริยัติธรรมมีสามแผนก ดังต่อไปนี้

(๑) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสนามหลวง เป็นการศึกษาพระพุทธศาสนา
ภาคภาษาบาลี

(๒) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวง เป็นการศึกษาพระพุทธศาสนา ภาคภาษาไทย

(๓) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาพระพุทธศาสนา ทั้งแผนกบาลีสนามหลวงและแผนกธรรมสนามหลวง ควบคู่กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กระทรวงศึกษาธิการ

การศึกษาพระปริยัติธรรมตาม (๑) (๒) และ (๓) อาจศึกษาโดยใช้ภาษาอื่นในการจัดการศึกษาด้วยก็ได้

มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์ต่อการส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๕ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำแผนการศึกษาพระปริยัติธรรม และมาตรฐานสถานศึกษาพระปริยัติธรรม และแผนงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม เสนอต่อมหาเถรสมาคมพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามแผนการศึกษาพระปริยัติธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐอุดหนุน งบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามความเหมาะสมและจำเป็น

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรมคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการรูปหนึ่ง ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของ มหาเถรสมาคม

(๒) รัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ แม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง ประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้อำนวยการ สำนักงบประมาณ และเลขาธิการ ก.ค.ศ.

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกหรือคน ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการกองพุทธศาสนศึกษา เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๙ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) ขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) ซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๙ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตายหรือมรณภาพ
- (๒) ลาออก
- (๓) พ้นจากความเป็นพระภิกษุ
- (๔) สมเด็จพระสังฆราชมีพระบัญชาให้ออกโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทน และในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการชั่วคราว

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แผนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมและมาตรฐานสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ควบคุมดูแลและกำกับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕

(๒) กำหนดมาตรฐานการศึกษาพระปริยัติธรรมและการประกันคุณภาพการศึกษา

(๓) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม ทั้งนี้ สำหรับหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสนามหลวง และการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวง ต้องเป็นไปโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม สำหรับการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการและตามที่มหาเถรสมาคมกำหนด

(๔) กำหนดพื้นความรู้ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์การเข้าศึกษา และเงื่อนไขในการสำเร็จการศึกษา

(๕) อนุมัติให้ปริญญาและประกาศนียบัตร

(๖) กำหนดหน้าที่และอำนาจและหลักเกณฑ์การบริหารงานของแม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา

(๗) กำหนดมาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานตามมาตรา ๑๘ เกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง อัตราค่าจ้าง เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ เงินค่าตอบแทน ค่าจ้าง สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่น การสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง การพัฒนา การพ้นจากตำแหน่ง การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การร้องทุกข์ การอุทธรณ์ และการลงโทษ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ เงินค่าตอบแทน ค่าจ้าง สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่น ต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๘) ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศเกี่ยวกับการจัดตั้งสถานศึกษาพระปริยัติธรรม โครงสร้างการบริหารงาน การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมและสถานศึกษาพระปริยัติธรรม

(๙) ออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารและจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม รวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ

(๑๐) ออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน

(๑๑) ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๒) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่ได้รับมอบหมาย

(๑๓) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อมหาเถรสมาคมเพื่อทราบ

(๑๔) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม หรือตามที่มหาเถรสมาคมมอบหมาย

มาตรา ๑๓ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการรูปหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการรูปหนึ่งหรือคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด คณะกรรมการต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานเป็นหน่วยงานกลางในการส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานการศึกษาพระปริยัติธรรม และเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ มีหน้าที่ดำเนินงานธุรการและสนับสนุนงานวิชาการให้แก่คณะกรรมการ รวมทั้งมีหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๕ ในการบริหารงานการศึกษาพระปริยัติธรรมตามมาตรา ๖ (๑) (๒) และ (๓) ให้มีแม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา แล้วแต่กรณี ที่มหาเถรสมาคมแต่งตั้งทำหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบงานการศึกษาพระปริยัติธรรมแต่ละแผนก

มาตรา ๑๖ ให้วัดมีสิทธิจัดตั้งสถานศึกษาพระปริยัติธรรมได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

สถานศึกษาพระปริยัติธรรมที่วัดจัดตั้งขึ้นตามวรรคหนึ่ง ให้จัดการศึกษาตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๕ และต้องคำนึงถึง

- (๑) การให้การศึกษาวិชาการทางพระพุทธศาสนาเพื่อความเป็นเลิศที่เปี่ยมด้วยปัญญาพุทธธรรม
- (๒) การส่งเสริมความรู้และความเข้าใจในคุณค่าแห่งหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
- (๓) การผลิตผู้เรียนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เป็นศาสนทายาทที่ดีของพระพุทธศาสนา
สำนึกในความเป็นคนไทย มีความรักและผูกพันต่อท้องถิ่น
- (๔) มาตรฐานการศึกษาของชาติและวิธีการดำเนินงานของการจัดการศึกษาตามกฎหมาย
ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๑๗ สถานศึกษาพระปริยัติธรรมต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นศาสนทายาทที่ดีของพระพุทธศาสนาและพลเมืองที่ดีของสังคม
- (๒) มีความรู้และทักษะในวิชากรทางพระพุทธศาสนา
- (๓) มีนิสัยใฝ่หาความรู้ ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบและวินัยสงฆ์
- (๔) มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ
- (๕) รู้จักบำรุงรักษาศาสนสมบัติ อนุรักษ์ และเสริมสร้างสภาพแวดล้อม
- (๖) มีความภูมิใจความเป็นสมณะ จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- (๗) มีความคิดสร้างสรรค์ และส่งเสริมสนับสนุนแนวทางปฏิบัติให้เกิดความเจริญแก่ชุมชน
สังคม และพระพุทธศาสนา

มาตรา ๑๘ ในสถานศึกษาพระปริยัติธรรมให้มีผู้ปฏิบัติงานสองประเภท ดังต่อไปนี้

- (๑) ประเภทผู้ปฏิบัติงานสอน ได้แก่ ครูสอนพระปริยัติธรรม และครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา
- (๒) ประเภทผู้สนับสนุนการศึกษา ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา
ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการ ซึ่งทำหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียน
การสอน การนิเทศก์ และการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่
บรรณารักษ์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานแนะแนว ผู้ปฏิบัติหน้าที่เทคโนโลยีการศึกษา ผู้ปฏิบัติหน้าที่
งานทะเบียนวัดผล ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานทั่วไป หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้สถานศึกษาพระปริยัติธรรมจัดให้มีการจัดทำบัญชีตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ในการตรวจสอบภายใน ให้มีผู้ปฏิบัติงานของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายในโดยเฉพาะ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๐ ให้สถานศึกษาพระปริยัติธรรมจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาพระปริยัติธรรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๑ ให้การศึกษาพระปริยัติธรรมที่ได้จัดให้แก่สามเณรซึ่งเป็นเด็กตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับและมีพื้นความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับประถมศึกษาปีที่หกหรือเทียบเท่า ซึ่งได้ศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกำหนดโดยคำแนะนำของมหาเถรสมาคม เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) แผนกธรรมสนามหลวง ชั้นนักธรรมเอก เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

(๒) แผนกบาลีสสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมสามประโยค เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรา ๒๒ ให้ผู้เรียนที่พ้นการศึกษาภาคบังคับซึ่งได้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมสนามหลวง และแผนกบาลีสสนามหลวง มีวิทยฐานะ ดังต่อไปนี้

(๑) แผนกธรรมสนามหลวง ชั้นนักธรรมเอก มีวิทยฐานะระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

(๒) แผนกบาลีสสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมสามประโยค มีวิทยฐานะระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรา ๒๓ ให้การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ได้จัดให้แก่พระภิกษุและสามเณรเป็นการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๔ ให้ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและแผนกบาลีสสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมเก้าประโยค มีวิทยฐานะระดับปริญญาตรี เรียกว่า “เปรียญธรรมเก้าประโยค” ใช้อักษรย่อว่า “ป.ธ. ๙”

ในกรณีที่ผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสนามหลวงชั้นใด ได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ให้ผู้นั้นมีวิทยฐานะระดับใด ๆ โดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม และตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ ให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับประกาศนียบัตร ปริญญา และหนังสือรับรองการศึกษาหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่ผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรมได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการอาจกำหนดให้มีเครื่องหมายวิทยฐานะและการใช้เครื่องหมายวิทยฐานะของผู้สำเร็จการศึกษาได้

เครื่องหมายวิทยฐานะตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๗ สถานศึกษาพระปริยัติธรรมอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ และการใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมได้

ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๘ ผู้ใดใช้เครื่องหมายวิทยฐานะ ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมโดยไม่มีสิทธิจะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีประกาศนียบัตร ปริญญา หรือตำแหน่งของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิจะใช้หรือมีวิทยฐานะหรือตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๙ ให้ผู้มีวิทยฐานะชั้นปริญญาตรีตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการศึกษาพระพุทธศาสนา มีวิทยฐานะระดับปริญญาตรีตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ถือว่าผู้ที่อยู่ในระหว่างการศึกษาลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและแผนกบาลีสนามหลวง ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้เรียนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ ให้แม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เป็นแม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง หรือประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๑ ให้สำนักเรียนและสำนักศาสนศึกษาตามประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและแผนกบาลี พ.ศ. ๒๕๕๕ และโรงเรียนตามประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถานศึกษาพระปริยัติธรรมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๒ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ และประกาศ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ และประกาศมหาเถรสมาคม ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่โบราณราชประเพณี สถาบันพระพุทธศาสนา มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาของชาติมาโดยตลอด ซึ่งคณะสงฆ์ได้ดำเนินการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมอันเป็นส่วนเฉพาะของการศึกษาของคณะสงฆ์ควบคู่กันไปกับการศึกษาวิชาสามัญ ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมได้รับการสนับสนุนส่งเสริมด้วยดีจากภาครัฐ และสามารถบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองนโยบายการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์และของชาติได้เป็นอย่างดี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก

ก.

สรุปสาระสำคัญของ
พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่โบราณราชประเพณี สถาบันพระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาของชาติมาโดยตลอด ซึ่งคณะสงฆ์ได้ดำเนินการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมอันเป็นส่วนเฉพาะของการศึกษาของคณะสงฆ์ควบคู่กันไปกับการศึกษาวิชาสามัญ ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมได้รับการสนับสนุนส่งเสริมด้วยดีจากภาครัฐ และสามารถบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองนโยบายการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์และของชาติได้เป็นอย่างดี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

วันบังคับใช้

พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป กล่าวคือ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

การยกเลิกบทบัญญัติเดิม

- (๑) พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๒๗
- (๒) พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

๑. บทนิยาม (มาตรา ๔)

“การศึกษาพระปริยัติธรรม” หมายความว่า การศึกษาหลักสูตรทางพระพุทธศาสนา ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก

“วัด” หมายความว่า วัดตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์

“สถานศึกษาพระปริยัติธรรม” หมายความว่า สำนักเรียน สำนักศาสนศึกษา หรือโรงเรียน

“**สำนักเรียน**” หมายความว่า สถานศึกษาที่วัดจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีสนามหลวง หรือแผนกธรรมสนามหลวง ที่มหาเถรสมาคมประกาศจัดตั้ง

“**สำนักศาสนศึกษา**” หมายความว่า สถานศึกษาที่วัดจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีสนามหลวง หรือแผนกธรรมสนามหลวง ไม่ว่าจะจัดการศึกษาในรูปแบบของศูนย์การเรียน สำนักศาสนศึกษาวัด สำนักศาสนศึกษาประจำตำบล หรือสำนักศาสนศึกษาประจำอำเภอ

“**โรงเรียน**” หมายความว่า สถานศึกษาที่วัดจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

“**สำนักงาน**” หมายความว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

“**ผู้อำนวยการ**” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

“**คณะกรรมการ**” หมายความว่า คณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม

๒. ผู้รักษาการตามกฎหมาย (มาตรา ๓๓)

ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๓. วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม (มาตรา ๕ และมาตรา ๗)

(๑) เพื่อให้การศึกษาพระปริยัติธรรมเป็นไปตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในพระไตรปิฎก โบราณราชประเพณี และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ

(๒) เพื่อให้พระภิกษุและสามเณรมีการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา และมีการรักษาพระธรรมวินัยให้เป็นไปอย่างถูกต้องดีงามโดยเคร่งครัด เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาแก่พุทธศาสนิกชนทั่วไป

(๓) เพื่อให้พุทธศาสนิกชนนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง

ทั้งนี้ โดยกำหนดให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำแผนการศึกษาพระปริยัติธรรมและมาตรฐานสถานศึกษาพระปริยัติธรรม และแผนงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมเสนอต่อมหาเถรสมาคมพิจารณาให้ความเห็นชอบ พร้อมทั้งให้รัฐอุดหนุนงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามความเหมาะสมและจำเป็น

๔. การจัดแผนกและภาษาในการศึกษาพระปริยัติธรรม (มาตรา ๖ และมาตรา ๑๕)

มี ๓ แผนก ดังต่อไปนี้

(๑) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสนามหลวง เป็นการศึกษาพระพุทธศาสนาภาคภาษาบาลี

(๒) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวง เป็นการศึกษาพระพุทธศาสนาภาคภาษาไทย

(๓) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาพระพุทธศาสนาทั้งแผนกบาลีสนามหลวงและแผนกธรรมสนามหลวง ควบคู่กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

อย่างไรก็ตาม การศึกษาพระปริยัติธรรมตาม (๑) (๒) และ (๓) อาจศึกษาโดยใช้ภาษาอื่น ในการจัดการศึกษาด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ในการบริหารงานการศึกษาพระปริยัติธรรม ให้มีแม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา แล้วแต่กรณี ที่มหาเถรสมาคมแต่งตั้งทำหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบงานจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแต่ละแผนก

๕. คณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม ประกอบด้วย (มาตรา ๘)

(๑) ประธานกรรมการรูปหนึ่ง ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม
(๒) รัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ
(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ แม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง ประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.)

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๖ รูปหรือคน ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม

ทั้งนี้ กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการกองพุทธศาสนศึกษา เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๖. วาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๙ ถึงมาตรา ๑๑)

๖.๑ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้เมื่อครบกำหนดตามวาระ หากยังมีได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

๖.๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตายหรือมรณภาพ
- (๒) ลาออก
- (๓) พ้นจากความเป็นพระภิกษุ
- (๔) สมเด็จพระสังฆราชมีพระบัญชาให้ออกโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

๖.๓ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระเหลืออยู่ไม่ถึง ๙๐ วัน จะไม่แต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ ทั้งนี้ ในกรณีดังกล่าวให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทน และในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการชั่วคราว

๗. หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ มีดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๒)

(๑) กำหนดนโยบาย แผนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมและมาตรฐานสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ควบคุมดูแลและกำกับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

(๒) กำหนดมาตรฐานการศึกษาพระปริยัติธรรมและการประกันคุณภาพการศึกษา

(๓) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม ทั้งนี้ สำหรับหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสันนามหลวง และการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวง ต้องเป็นไปโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม สำหรับการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการและตามที่มหาเถรสมาคมกำหนด

(๔) กำหนดพื้นฐานความรู้ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์การเข้าศึกษา และเงื่อนไขในการสำเร็จการศึกษา

(๕) อนุมัติให้ปริญญาและประกาศนียบัตร

(๖) กำหนดหน้าที่และอำนาจและหลักเกณฑ์การบริหารงานของแม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา

(๗) กำหนดมาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง อัตราค่าจ้าง เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ เงินค่าตอบแทน ค่าจ้างสวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่น การสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง การพัฒนา การพ้นจากตำแหน่ง การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การร้องทุกข์ การอุทธรณ์ และการลงโทษ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ เงินค่าตอบแทน ค่าจ้าง สวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่น ต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๘) ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศเกี่ยวกับการจัดตั้งสถานศึกษาพระปริยัติธรรม โครงสร้างการบริหารงาน การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมและสถานศึกษาพระปริยัติธรรม

(๙) ออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารและจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม รวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ

- (๑๐) ออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน
- (๑๑) ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๑๒) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่ได้รับมอบหมาย
- (๑๓) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อมหาเถรสมาคมเพื่อทราบ
- (๑๔) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

พระปริยัติธรรม หรือตามที่มหาเถรสมาคมมอบหมาย

๘. การประชุมคณะกรรมการ (มาตรา ๑๓)

คณะกรรมการต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง โดยที่ต้องมีการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม กำหนดให้ประธานกรรมการ เป็นประธานในที่ประชุม กรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการรูปหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการรูปหนึ่งหรือคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

๙. สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ (มาตรา ๑๔)

กำหนดให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลางในการส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานการศึกษาพระปริยัติธรรม และเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ มีหน้าที่ ดำเนินงานธุรการและสนับสนุนงานวิชาการให้แก่คณะกรรมการ รวมทั้งมีหน้าที่ตามที่กฎหมาย บัญญัติ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๑๐. แนวทางการศึกษาพระปริยัติธรรม (มาตรา ๑๖)

กำหนดให้วัดมีสิทธิจัดตั้งสถานศึกษาพระปริยัติธรรมได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ กำหนด โดยสถานศึกษาพระปริยัติธรรมที่วัดจัดตั้งขึ้นเช่นว่านั้น ให้จัดการศึกษาตามวัตถุประสงค์ และต้องคำนึงถึง

- (๑) การให้การศึกษาวិชาการทางพระพุทธศาสนาเพื่อความเป็นเลิศที่เปี่ยมด้วยปัญญาพุทธธรรม
- (๒) การส่งเสริมความรู้และความเข้าใจในคุณค่าแห่งหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
- (๓) การผลิตผู้เรียนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เป็นศาสนทายาทที่ดีของพระพุทธศาสนา

สำนึกในความเป็นคนไทย มีความรักและผูกพันต่อท้องถิ่น

(๔) มาตรฐานการศึกษาของชาติและวิธีการดำเนินงานของการจัดการศึกษาตามกฎหมาย ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

๑๑. คุณลักษณะที่มุ่งปลูกฝังผู้ศึกษาพระปริยัติธรรม (มาตรา ๑๗)

สถานศึกษาพระปริยัติธรรมต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นศาสนทายาทที่ดีของพระพุทธศาสนาและพลเมืองที่ดีของสังคม
- (๒) มีความรู้และทักษะในวิชาการทางพระพุทธศาสนา
- (๓) มีนิสัยใฝ่หาความรู้ ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบและวินัยสงฆ์
- (๔) มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ
- (๕) รู้จักบำรุงรักษาศาสนสมบัติ อนุรักษ์ และเสริมสร้างสภาพแวดล้อม
- (๖) มีความภูมิใจความเป็นสมณะ จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- (๗) มีความคิดสร้างสรรค์ และส่งเสริมสนับสนุนแนวทางปฏิบัติให้เกิดความเจริญแก่ชุมชน

สังคม และพระพุทธศาสนา

๑๒. การปฏิบัติงานในสถานศึกษาพระปริยัติธรรม (มาตรา ๑๘ ถึงมาตรา ๒๐)

๑๒.๑ ในสถานศึกษาพระปริยัติธรรมให้มีผู้ปฏิบัติงาน ๒ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) ประเภทผู้ปฏิบัติงานสอน ได้แก่ ครูสอนพระปริยัติธรรม และครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา

(๒) ประเภทผู้สนับสนุนการศึกษา ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการ ซึ่งทำหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศก์ และการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่บรรณารักษ์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานแนะแนว ผู้ปฏิบัติหน้าที่เทคโนโลยีการศึกษา ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานทะเบียนวัดผล ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานทั่วไป หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

๑๒.๒ กำหนดให้สถานศึกษาพระปริยัติธรรมจัดให้มีการจัดทำบัญชีตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ทั้งนี้ ในการตรวจสอบภายใน ให้มีผู้ปฏิบัติงานของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายในโดยเฉพาะ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

๑๒.๓ กำหนดให้สถานศึกษาพระปริยัติธรรมจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาพระปริยัติธรรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

๑๓. การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมให้แก่สามเณร (มาตรา ๒๑)

กำหนดให้การศึกษาศาสนพระปริยัติธรรมที่ได้จัดให้แก่สามเณรซึ่งเป็นเด็กตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาระดับประถมศึกษาและมีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับประถมศึกษาปีที่หกหรือเทียบเท่า ซึ่งได้ศึกษา

วิชาสามัญเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกำหนดโดยคำแนะนำของมหาเถรสมาคม เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานดังต่อไปนี้

(๑) แผนกธรรมสนามหลวง ชั้นนักธรรมเอก เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

(๒) แผนกบาลีสสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมสามประโยค เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๑๔. การเทียบวิทยฐานะทางการศึกษา (มาตรา ๒๒ ถึงมาตรา ๒๕)

๑๔.๑ กำหนดให้ผู้เรียนที่พ้นการศึกษาภาคบังคับซึ่งได้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวง และแผนกบาลีสสนามหลวง มีวิทยฐานะ ดังต่อไปนี้

(๑) แผนกธรรมสนามหลวง ชั้นนักธรรมเอก มีวิทยฐานะระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

(๒) แผนกบาลีสสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมสามประโยค มีวิทยฐานะระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๑๔.๒ กำหนดให้การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ได้จัดให้แก่พระภิกษุและสามเณรเป็นการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วแต่กรณี

๑๔.๓ กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและแผนกบาลีสสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมเก้าประโยค มีวิทยฐานะระดับปริญญาตรี เรียกว่า “เปรียญธรรมเก้าประโยค” ใช้อักษรย่อว่า “ป.ธ. ๙”

ในกรณีผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสสนามหลวงชั้นใด ได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ให้ผู้นั้นมีวิทยฐานะระดับใด ๆ โดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคมและตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกำหนด ทั้งนี้ ให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับประกาศนียบัตร ปริญญา และหนังสือรับรองการศึกษาหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่ผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรมได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

๑๕. เครื่องหมายวิทยฐานะ ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ (มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๒๘)

๑๕.๑ สถานศึกษาพระปริยัติธรรมอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์และการใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมได้ โดยที่ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ดังกล่าว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๑๕.๒ ผู้ใดใช้เครื่องหมายวิทยฐานะ ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมโดยไม่มีสิทธิจะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีประกาศนียบัตร ปริญญา หรือตำแหน่งของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อบุคคลอื่นเชื่อ

ว่าตนมีสิทธิจะใช้หรือมีวิทยฐานะหรือตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๖. การกำหนดผลในการใช้บังคับกฎหมาย (มาตรา ๒๙ ถึงมาตรา ๓๒)

๑๖.๑ กำหนดให้ผู้มีวิทยฐานะชั้นปริญญาตรีตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดวิทยฐานะ ผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา มีวิทยฐานะระดับปริญญาตรีตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่า ผู้ที่อยู่ในระหว่างการศึกษาลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและแผนกบาลีสนามหลวงก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้เรียนตามพระราชบัญญัตินี้

๑๖.๒ กำหนดให้แม่กองบาลีสนาบหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการ การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับเป็นแม่กองบาลีสนาบหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง หรือประธานกรรมการการศึกษา พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

๑๖.๓ กำหนดให้สำนักเรียนและสำนักศาสนศึกษาตามประกาศมหาเถรสมาคมว่าด้วยการ จัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและแผนกบาลี พ.ศ. ๒๕๕๕ และโรงเรียนตามประกาศ มหาเถรสมาคมว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ได้รับอนุญาตให้ จัดตั้งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถานศึกษาพระปริยัติธรรมตามพระราชบัญญัตินี้

อย่างไรก็ตาม ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ และประกาศเพื่อ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ และประกาศมหาเถรสมาคม ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ พระราชบัญญัตินี้

ข.

ประวัติและความเป็นมา
ในกระบวนการตราพระราชบัญญัติ
การศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ *

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ...
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าการศึกษาพระปริยัติธรรม

เหตุผล

โดยที่โบราณราชประเพณี สถาบันพระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาของชาติมาโดยตลอด ซึ่งคณะสงฆ์ได้ดำเนินการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมอันเป็นส่วนเฉพาะของการศึกษาของคณะสงฆ์ควบคู่กันไปกับการศึกษาวิชาสามัญ ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมได้รับการสนับสนุนส่งเสริมด้วยดีจากภาครัฐ และสามารถบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองนโยบายการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์และของชาติได้เป็นอย่างดี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

* ที่มา กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ, เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ., อ.พ. ๑๐๗/๒๕๖๑.

ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติ
การศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

อนึ่ง คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ โดยมีมติดังนี้

๑. อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการ กำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาพระปริยัติธรรม โดยกำหนดให้การบริหารจัดการการศึกษา พระปริยัติธรรมได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากรัฐตามความเหมาะสมและจำเป็น กำหนดมาตรฐาน การศึกษาพระปริยัติธรรมและการประกันคุณภาพการศึกษา อนุมัติหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม กำหนดการเทียบระดับการศึกษาพระปริยัติธรรมและกำหนดวิทยฐานะของผู้สำเร็จการศึกษา พระปริยัติธรรม ตามที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของกระทรวงศึกษาธิการที่เห็นควรกำหนดให้ กระทรวงศึกษาธิการมีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาทางวิชาการด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และด้านประเมินผลการศึกษาให้กับสถานศึกษาที่จัดการศึกษา พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

๒. รับทราบแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา และกรอบ สาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองที่ต้องออกตามร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ตามที่สำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติเสนอ

๓. ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติรับความเห็นของสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีที่เห็นว่า หากร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. มีผลใช้บังคับ เป็นกฎหมาย รัฐจะจ่ายงบประมาณเพิ่มขึ้นในระยะ ๕ ปี จำนวน ๔,๐๐๐ ล้านบาท โดยเฉลี่ย เพิ่มขึ้นจากเดิมปีละ ๘๐๐ ล้านบาท ซึ่งงบประมาณดังกล่าวจะมีผลผูกพันทรัพยากรหรือก่อให้เกิด ภาระทางการเงินการคลังแก่รัฐ ด้วยเหตุนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจึงต้องพิจารณา ความคุ้มค่า ต้นทุน และผลประโยชน์ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความยั่งยืนทางการคลังของรัฐ ทั้งนี้ ตามบทบัญญัติมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัย การเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๓๘๖๕๕ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ลงมติ

๑. อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ตามที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของกระทรวงศึกษาธิการไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

๒. รับทราบแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา และกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองที่ต้องออกตามร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ตามที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเสนอ

๓. ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติรับความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม (กรมการศาสนา) ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน) ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ผู้แทนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผู้แทนมหาวิทยาลัยมหาลงกรณ์ราชวิทยาลัย และผู้แทนมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเสนอ

๑.๑ กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาพระปริยัติธรรม เพื่อให้การศึกษาและการส่งเสริมวิชาการทางพระพุทธศาสนาสอดคล้องกับโบราณราชประเพณีและมาตรฐานการจัดการศึกษาของชาติ เพื่อการสืบทอดความรู้ทางพระพุทธศาสนา สร้างบุคลากร ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และท้องถิ่น และเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาความรู้ของคนในชาติให้มีการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต (ร่างมาตรา ๕)

๑.๒ กำหนดให้รัฐอุดหนุนงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม ตามความเหมาะสมและความจำเป็น (ร่างมาตรา ๘)

๑.๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม โดยมีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญ เช่น กำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม กำหนดมาตรฐานการศึกษาพระปริยัติธรรมและการประกันคุณภาพการศึกษา อนุมัติหลักสูตรการศึกษา กำหนดหน้าที่และอำนาจและหลักเกณฑ์การบริหารงานของแม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตลอดจนออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศต่าง ๆ (ร่างมาตรา ๙ และร่างมาตรา ๑๒)

๑.๔ กำหนดให้มีบุคลากรหรือผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาพระปริยัติธรรม เป็นสองประเภท ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานสอน และผู้สนับสนุนการศึกษา (ร่างมาตรา ๑๘)

๑.๕ กำหนดหน้าที่และอำนาจของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม เช่น การจัดทำบัญชี การประเมินผลการปฏิบัติงาน หรือการให้ประกาศนียบัตร ปริญญา และหนังสือรับรองการศึกษา หรือกิจกรรม เป็นต้น (ร่างมาตรา ๑๙ ถึงร่างมาตรา ๒๑)

๑.๖ กำหนดให้การศึกษาพระปริยัติธรรมที่ได้จัดให้แก่สามเณรซึ่งเป็นเด็กตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ และมีพื้นความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับประถมศึกษาปีที่หกหรือเทียบเท่า ซึ่งได้ศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด โดยคำแนะนำของมหาเถรสมาคม เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยหากเป็นการศึกษาแผนกธรรมสนามหลวง ชั้นนักระรมเอก ให้เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หากเป็นการศึกษาแผนกบาลีสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมสามประโยค ให้เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และหากเป็นการศึกษาแผนกสามัญศึกษา ให้เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร่างมาตรา ๒๒)

๑.๗ กำหนดวิถยฐานะของผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม ดังนี้

(๑) กำหนดให้ผู้เรียนที่พ้นการศึกษาภาคบังคับแล้วซึ่งได้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวง ชั้นนักระรมเอก ให้มีวิถยฐานะระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมสามประโยค มีวิถยฐานะระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร่างมาตรา ๒๓)

(๒) กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและบาลีสนามหลวง ชั้นเปรียญเก้าประโยค มีวิถยฐานะระดับปริญญาตรี (ร่างมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง)

(๓) กำหนดให้กรณีที่ผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสนามหลวง ในชั้นใดที่ได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ให้ผู้นั้นมีวิถยฐานะในระดับใดโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคมและตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ร่างมาตรา ๒๔ วรรคสอง)

๑.๘ กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับผู้ใช้เครื่องหมายวิถยฐานะ ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมโดยไม่มีสิทธิจะใช้ หรือแสดงว่าตนมีประกาศนียบัตร ปริญญาบัตร หรือตำแหน่งของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิจะใช้หรือมีวิถยฐานะหรือตำแหน่งเช่นนั้น (ร่างมาตรา ๒๗)

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และมีข้อสังเกตว่าอาจกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการมีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนา ทางวิชาการด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และด้านประเมินผลการศึกษาให้กับ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาด้วย

๒.๒ กระทรวงการคลัง กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานประมาณ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และฝ่ายกฎหมายและกระบวนการ ยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าว โดยไม่มีข้อสังเกตเพิ่มเติม

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษา พระปริยัติธรรม พ.ศ. ที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเสนอแล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ ดังต่อไปนี้

๓.๑ บทนิยาม (ร่างมาตรา ๔)

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “การศึกษาพระปริยัติธรรม” โดยกำหนด ความหมายว่า เป็นการศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในพระไตรปิฎก เนื่องจากตาม ร่างเดิมเป็นการจำแนกแผนกของการศึกษาพระปริยัติธรรม โดยไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความหมาย ของการศึกษาพระปริยัติธรรม

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “สำนักเรียน” และ “สำนักศาสนศึกษา” เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าสถานศึกษาพระปริยัติธรรมทั้งสองประเภทนั้นจะจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสันามหลวง หรือแผนกธรรมสนามหลวง แตกต่างจากโรงเรียนซึ่งจะจัดการศึกษาเฉพาะแต่ การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั้งนี้ สำนักเรียนจะได้รับการจัดตั้งโดยมหาเถรสมาคม ส่วนสำนักศาสนศึกษาเป็นสถานศึกษาที่วัดเป็นผู้จัดการศึกษา

๓.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษาพระปริยัติธรรม (ร่างมาตรา ๕)

ได้แบ่งวัตถุประสงค์ของการศึกษาพระปริยัติธรรมออกเป็นรายอนุมาตรา เพื่อให้เกิดความชัดเจน และเพิ่มเติมให้การศึกษามหาเถรธรรมต้องเป็นไปเพื่อให้พระภิกษุและ สามเณรมีการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการพัฒนาจิตใจและปัญญา และมีการ รักษาพระธรรมวินัยให้เป็นไปอย่างถูกต้องดีงามโดยเคร่งครัด เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาแก่พุทธศาสนิกชน ทั่วไป เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๕ ตรี แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งเพื่อให้พุทธศาสนิกชนนำหลักธรรม ทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง

๓.๓ การจัดทำแผนการศึกษา (ร่างมาตรา ๗)

ได้แก้ไขเพิ่มเติมจากที่ร่างเดิมกำหนดให้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การศึกษา พระปริยัติธรรม เป็น “แผนการศึกษาพระปริยัติธรรมและมาตรฐานสถานศึกษาพระปริยัติธรรม” เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม นอกจากนี้ ได้นำร่างเดิมมาตรา ๘ กรณีกำหนดให้รัฐต้องอุดหนุนงบประมาณในการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามความเหมาะสมและ จำเป็น มากำหนดไว้เป็นวรรคสองของร่างมาตรานี้ เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณดังกล่าวมีความ

เชื่อมโยงกับ “แผนการศึกษาพระปริยัติธรรมและมาตรฐานสถานศึกษาพระปริยัติธรรม” โดยรัฐจะต้อง
อุดหนุนงบประมาณเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าวตามความเหมาะสมและจำเป็นด้วย

**๓.๔ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และการแต่งตั้งแทน
ผู้ที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ (ร่างมาตรา ๙ ร่างมาตรา ๑๐ และร่างมาตรา ๑๑)**

(๑) ได้เพิ่มเติมให้นำเรื่องวาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งก่อน
วาระ และการแต่งตั้งแทนผู้ที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ มาใช้บังคับกับประธานกรรมการด้วย

(๒) ได้แก้ไขเพิ่มเติมเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ดังนี้

(๒.๑) เพิ่มเหตุการพ้นจากตำแหน่งในกรณีที่ “พ้นจากความเป็นพระภิกษุ”
ให้สอดคล้องกับการที่ประธานกรรมการจะต้องเป็นพระภิกษุ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่อาจแต่งตั้ง
จากพระภิกษุได้

(๒.๒) แก้ไขเพิ่มเติมให้กรณีที่สมเด็จพระสังฆราชมีพระบัญชาให้ออก
จะต้องได้รับความเห็นชอบจากมหาเถรสมาคมด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับกรณีของการแต่งตั้งที่จะต้อง
ได้รับความเห็นชอบจากมหาเถรสมาคมเช่นกัน

(๒.๓) แก้ไขเพิ่มเติมเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งจาก “เป็นบุคคล
ล้มละลาย” เป็น “เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต”

๓.๕ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๒)

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจในการจัดทำแผนการจัดการศึกษา
พระปริยัติธรรม ให้เป็นแผนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมและมาตรฐานสถานศึกษาพระปริยัติธรรม
เพื่อให้สอดคล้องกับร่างมาตรา ๗ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ร่างมาตรา ๑๒ (๑))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจในการอนุมัติหลักสูตรการศึกษา
พระปริยัติธรรม ให้เกิดความชัดเจนว่าหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสนาทลวง
และแผนกธรรมสนามหลวงต้องเป็นไปตามที่มหาเถรสมาคมกำหนด แต่ในส่วนหลักสูตรการศึกษา
พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษานั้น ต้องเป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของ
กระทรวงศึกษาธิการและตามที่มหาเถรสมาคมกำหนด เนื่องจากการศึกษาพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่ไปกับการศึกษาพระไตรปิฎก (ร่างมาตรา ๑๒ (๓))

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล โดยกำหนด
ให้ชัดเจนว่าเรื่องที่คณะกรรมการจะกำหนดตามอนุमतรานี้เป็นการกำหนดมาตรฐานกลาง
การบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาพระปริยัติธรรมตามร่างมาตรา ๑๘
(ร่างมาตรา ๑๒ (๖)) โดยผู้ปฏิบัติงานดังกล่าวมีสถานะเป็นลูกจ้างของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม
ตามเดิม ไม่ใช่การกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทใหม่เพิ่มเติมในส่วนราชการแต่อย่างใด

(๔) ตัดหน้าที่และอำนาจในการออกระเบียบว่าด้วยการบริหารงานบุคคล
และระเบียบเกี่ยวกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานสอนและผู้สนับสนุนการศึกษา (ร่างเดิมมาตรา ๑๒
(๘) และ (๙)) ออก เนื่องจากเรื่องดังกล่าวรวมอยู่ในหน้าที่และอำนาจในการกำหนดเกี่ยวกับมาตรฐาน
กลางการบริหารงานบุคคลตามร่างมาตรา ๑๒ (๖) ที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว

๓.๖ การจัดตั้งสถานศึกษาพระปริยัติธรรม (ร่างมาตรา ๑๖)

ได้แก้ไขเพิ่มเติมให้สถานศึกษาพระปริยัติธรรมที่จัดตั้งขึ้นจะต้องจัดการศึกษา
ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามร่างมาตรา ๕ ที่แก้ไขเพิ่มเติมด้วย

๓.๗ การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมให้แก่สามเณรที่เป็นเด็กตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ (ร่างมาตรา ๒๑)

ได้แยกเรื่องการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ออกมาเป็นร่างมาตรา ๒๓ เนื่องจากการศึกษาดังกล่าวมีกรณีที่จัดการศึกษาให้แก่พระภิกษุและสามเณรที่พ้นจากความเป็นเด็กตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับด้วย และได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยกำหนดให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วแต่กรณี

๓.๘ เครื่องหมายวิทยฐานะ ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม (ร่างมาตรา ๒๖ และร่างมาตรา ๒๗)

ได้แก้ไขเพิ่มเติมให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดเครื่องหมายวิทยฐานะ จากที่ให้สถานศึกษาพระปริยัติธรรมแต่ละแห่งเป็นผู้กำหนด เนื่องจากสถานศึกษาพระปริยัติธรรมเป็นเพียงผู้จัดการศึกษาเท่านั้น นอกจากนี้ ได้กำหนดให้เครื่องหมายวิทยฐานะนี้จะต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย และกำหนดเรื่องการใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม เนื่องจากการนำเครื่องหมายวิทยฐานะ ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมดังกล่าวไปใช้โดยไม่มีสิทธิเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิจะใช้หรือมีวิทยฐานะนั้นจะมีโทษทางอาญาด้วย

๓.๙ บทเฉพาะกาล

(๑) เพิ่มบทบัญญัติรองรับผู้เรียนพระปริยัติธรรมซึ่งศึกษาอยู่ในปัจจุบันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เป็นผู้เรียนตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการตีความเนื่องจากอาจมีการกำหนดหลักสูตรที่แตกต่างจากปัจจุบัน (ร่างมาตรา ๒๙ วรรคสอง)

(๒) กำหนดรองรับให้แม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓๐)

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

โดยที่การศึกษาพระปริยัติธรรมเป็นการศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในพระไตรปิฎกซึ่งจัดให้แก่พระภิกษุและสามเณรมาตั้งแต่โบราณกาล และในปัจจุบันคณะสงฆ์ยังได้มีการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมควบคู่ไปกับวิชาสามัญของกระทรวงศึกษาธิการด้วย ดังนั้น การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างมีมาตรฐาน สอดคล้องกับโบราณราชประเพณี และมาตรฐานการศึกษาของชาติ รวมทั้งกำหนดให้มีมาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ตลอดจนการกำหนดให้รัฐอุดหนุนงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามความเหมาะสมและจำเป็น จะทำให้พระภิกษุและสามเณรสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา และมีการรักษาพระธรรมวินัยให้เป็นไปอย่างถูกต้องดีงามโดยเคร่งครัด เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาแก่พุทธศาสนิกชน รวมทั้งพุทธศาสนิกชนสามารถนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๖๑

ร่างที่ สคก. ตรวจสอบแล้ว

เรื่องเสร็จที่ ๑๙๘๖/๒๕๖๑

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาพระปริยัติธรรม

เหตุผล

โดยที่โบราณราชประเพณี สถาบันพระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาของชาติมาโดยตลอด ซึ่งคณะสงฆ์ได้ดำเนินการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมอันเป็นส่วนเฉพาะของการศึกษาของคณะสงฆ์ควบคู่กันไปกับการศึกษาวิชาสามัญ ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมได้รับการสนับสนุนส่งเสริมด้วยดีจากภาครัฐ และสามารถบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองนโยบายการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์และของชาติได้เป็นอย่างดี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การศึกษาพระปริยัติธรรม
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาพระปริยัติธรรม

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม
พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติกำหนดวิถีสถาณะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๒๗

(๒) พระราชบัญญัติกำหนดวิถีสถาณะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การศึกษาพระปริยัติธรรม” หมายความว่า การศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก

“วัด” หมายความว่า วัดตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์

“สถานศึกษาพระปริยัติธรรม” หมายความว่า สำนักเรียน สำนักศาสนศึกษา หรือโรงเรียน

“สำนักเรียน” หมายความว่า สถานศึกษาที่วัดจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม
แผนกบาลีสนามหลวง หรือแผนกธรรมสนามหลวง ที่มหาเถรสมาคมประกาศจัดตั้ง

“สำนักศาสนศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาที่วัดจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม
แผนกบาลีสนามหลวง หรือแผนกธรรมสนามหลวง ไม่ว่าจะจัดการศึกษาในรูปแบบของศูนย์การเรียน
สำนักศาสนศึกษาวัด สำนักศาสนศึกษาประจำตำบล หรือสำนักศาสนศึกษาประจำอำเภอ

“โรงเรียน” หมายความว่า สถานศึกษาที่วัดจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม

มาตรา ๕ การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อให้การศึกษาพระปริยัติธรรมเป็นไปตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก โบราณราชประเพณี และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ

(๒) เพื่อให้พระภิกษุและสามเณรมีการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้
ให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา และมีการรักษาพระธรรมวินัยให้เป็นไปอย่างถูกต้องดีงาม
โดยเคร่งครัด เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาแก่พุทธศาสนิกชนทั่วไป

(๓) เพื่อให้พุทธศาสนิกชนนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการ
ดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง

มาตรา ๖ การศึกษาพระปริยัติธรรมมีสามแผนก ดังต่อไปนี้

(๑) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสนามหลวง เป็นการศึกษา
พระพุทธศาสนาภาคภาษาบาลี

(๒) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวง เป็นการศึกษา
พระพุทธศาสนาภาคภาษาไทย

(๓) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาพระพุทธศาสนา
ทั้งแผนกบาลีสนามหลวงและแผนกธรรมสนามหลวง ควบคู่กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์ต่อการส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมให้บรรลุ
วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำแผนการศึกษา

พระปริยัติธรรมและมาตรฐานสถานศึกษาพระปริยัติธรรม และแผนงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษา
พระปริยัติธรรม เสนอต่อมหาเถรสมาคมพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามแผนการศึกษาพระปริยัติธรรมตามวรรคหนึ่ง
ให้รัฐอุดหนุนงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามความเหมาะสมและจำเป็น

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรมคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการรูปหนึ่ง ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งโดยความเห็นชอบ
ของมหาเถรสมาคม

(๒) รัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ แม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง
ประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา อธิการบดีมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และเลขาธิการ ก.ค.ศ.

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกหรือคน ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้ง
โดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ
และให้ผู้อำนวยการกองพุทธศาสนศึกษา เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๙ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔)
มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการ
หรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) ขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจาก
ตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) ซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๙
ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตายหรือมรณภาพ

(๒) ลาออก

(๓) พ้นจากความเป็นพระภิกษุ

(๔) สมเด็จพระสังฆราชมีพระบัญชาให้ออกโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม

(๕) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

- (๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๘ (๔) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่ง เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระ เหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) พ้นจาก ตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เพื่อปฏิบัติหน้าที่ ต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทน และในกรณีที่ประธาน กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการ ชั่วคราว

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบาย แผนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมและมาตรฐาน สถานศึกษาพระปริยัติธรรม ควบคุมดูแลและกำกับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕
- (๒) กำหนดมาตรฐานการศึกษาพระปริยัติธรรมและการประกันคุณภาพการศึกษา
- (๓) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม ทั้งนี้ สำหรับหลักสูตรการศึกษา พระปริยัติธรรม แผนกบาลีสนาทมหลวง และการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวง ต้องเป็นไปโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม สำหรับการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการและตามที่มหาเถรสมาคม กำหนด
- (๔) กำหนดพื้นความรู้ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์การเข้าศึกษา และเงื่อนไขในการสำเร็จ การศึกษา
- (๕) กำหนดหน้าที่และอำนาจและหลักเกณฑ์การบริหารงานของแม่กองบาลี สนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
- (๖) กำหนดมาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ตามมาตรา ๑๘ เกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง อัตรากำลัง เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ เงินค่าตอบแทน ค่าจ้าง สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่น การสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง การพัฒนา การพ้นจากตำแหน่ง การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การร้องทุกข์ การอุทธรณ์

และการลงโทษ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ เงินค่าตอบแทน ค่าจ้าง สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่น ต้องได้รับความเห็นชอบจาก กระทรวงการคลัง

- (๗) ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงาน การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมและสถานศึกษาพระปริยัติธรรม
- (๘) ออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารและจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของ สถานศึกษาพระปริยัติธรรม รวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ
- (๙) ออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน
- (๑๐) ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๑๑) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่ได้รับมอบหมาย
- (๑๒) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อมหาเถรสมาคมเพื่อทราบ
- (๑๓) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม หรือตามที่มหาเถรสมาคมมอบหมาย

มาตรา ๑๓ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการรูปหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการรูปหนึ่งหรือคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

คณะกรรมการต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานเป็นหน่วยงานกลางในการส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน การศึกษาพระปริยัติธรรม และเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ มีหน้าที่ด้านงานธุรการ และสนับสนุนงานวิชาการให้แก่คณะกรรมการ รวมทั้งมีหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๕ ในการบริหารงานการศึกษาพระปริยัติธรรมตามมาตรา ๖ (๑) (๒) และ (๓) ให้มีแม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษา

พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา แล้วแต่กรณี ที่มหาเถรสมาคมแต่งตั้งทำหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบ
งานการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแต่ละแผนก

มาตรา ๑๖ ให้วัดมีสิทธิจัดตั้งสถานศึกษาพระปริยัติธรรมได้ตามหลักเกณฑ์
ที่คณะกรรมการกำหนด

สถานศึกษาพระปริยัติธรรมที่วัดจัดตั้งขึ้นตามวรรคหนึ่ง ให้จัดการศึกษา
ตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๕ และต้องคำนึงถึง

- (๑) การให้การศึกษาวិชาการทางพระพุทธศาสนาเพื่อความเป็นเลิศที่เปี่ยมด้วย
ปัญญาพุทธธรรม
- (๒) การส่งเสริมความรู้และความเข้าใจในคุณค่าแห่งหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
- (๓) การผลิตผู้เรียนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เป็นศาสนทายาทที่ดีของพระพุทธศาสนา
สำนึกในความเป็นคนไทย มีความรักและผูกพันต่อท้องถิ่น
- (๔) มาตรฐานการศึกษาของชาติและวิธีการดำเนินงานของการจัดการศึกษา
ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๑๗ สถานศึกษาพระปริยัติธรรมต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ
ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นศาสนทายาทที่ดีของพระพุทธศาสนาและพลเมืองที่ดีของสังคมไทย
- (๒) มีความรู้และทักษะในวิชาการทางพระพุทธศาสนา
- (๓) มีนิสัยใฝ่หาความรู้ ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบและวินัยสงฆ์
- (๔) มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ
- (๕) รู้จักบำรุงรักษาศาสนสมบัติ อนุรักษ์ และเสริมสร้างสภาพแวดล้อม
- (๖) มีความภูมิใจความเป็นสมณะ จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- (๗) มีความคิดสร้างสรรค์ และส่งเสริมสนับสนุนแนวทางปฏิบัติให้เกิดความเจริญ
แก่ชุมชน สังคม และพระพุทธศาสนา

มาตรา ๑๘ ในสถานศึกษาพระปริยัติธรรมให้มีผู้ปฏิบัติงานสองประเภท ดังต่อไปนี้

- (๑) ประเภทผู้ปฏิบัติงานสอน ได้แก่ ครูสอนพระปริยัติธรรม และครูโรงเรียน
พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
- (๒) ประเภทผู้สนับสนุนการศึกษา ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหาร
สถานศึกษา ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการ ซึ่งทำหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัด
กระบวนการเรียนการสอน การนิเทศก์ และการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาพระปริยัติธรรม
ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่บรรณารักษ์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานแนะแนว ผู้ปฏิบัติหน้าที่เทคโนโลยีการศึกษา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานทะเบียนวัดผล ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานทั่วไป หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้สถานศึกษาพระปริยัติธรรมจัดให้มีการจัดทำบัญชีตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการกำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุ ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการอย่างน้อย ปีละหนึ่งครั้ง

ในการตรวจสอบภายใน ให้มีผู้ปฏิบัติงานของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมทำหน้าที่ เป็นผู้ตรวจสอบภายในโดยเฉพาะ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๐ ให้สถานศึกษาพระปริยัติธรรมจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาพระปริยัติธรรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการ กำหนด

มาตรา ๒๑ ให้การศึกษาพระปริยัติธรรมที่ได้จัดให้แก่สามเณรซึ่งเป็นเด็กตาม กฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับและมีพื้นความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับประถมศึกษาปีที่หกหรือเทียบเท่า ซึ่งได้ศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกำหนดโดยคำแนะนำของมหาเถรสมาคม เป็นการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) แผนกธรรมสนามหลวง ชั้นนักธรรมเอก เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น

(๒) แผนกบาลีสสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมสามประโยค เป็นการศึกษาในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรา ๒๒ ให้ผู้เรียนที่พ้นการศึกษาภาคบังคับซึ่งได้สำเร็จการศึกษา พระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวง และแผนกบาลีสสนามหลวง มีวิทยฐานะ ดังต่อไปนี้

(๑) แผนกธรรมสนามหลวง ชั้นนักธรรมเอก มีวิทยฐานะระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

(๒) แผนกบาลีสสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมสามประโยค มีวิทยฐานะระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรา ๒๓ ให้การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ได้จัดให้แก่พระภิกษุ และสามเณรเป็นการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๔ ให้ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกธรรม และแผนกบาลีสันามหลวง ชั้นเปรียญธรรมเก้าประโยค มีวิทยฐานะระดับปริญญาตรี เรียกว่า “เปรียญธรรมเก้าประโยค” ใช้อักษรย่อว่า “ป.ธ. ๙”

ในกรณีที่ผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสันามหลวงชั้นใด ได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ให้ผู้นั้นมีวิทยฐานะระดับใด ๆ โดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคมและตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ สถานศึกษาพระปริยัติธรรมมีอำนาจให้ประกาศนียบัตร ปริญญา และหนังสือรับรองการศึกษาหรือ กิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่ผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรมได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการอาจกำหนดให้มีเครื่องหมายวิทยฐานะและการใช้ เครื่องหมายวิทยฐานะของผู้สำเร็จการศึกษาได้

เครื่องหมายวิทยฐานะตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๗ สถานศึกษาพระปริยัติธรรมอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ และการใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมได้ ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๘ ผู้ใดใช้เครื่องหมายวิทยฐานะ ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมโดยไม่มีสิทธิจะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมี ประกาศนียบัตร ปริญญาบัตร หรือตำแหน่งของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิจะใช้หรือมีวิทยฐานะหรือตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๙ ให้ผู้มีวิทยฐานะชั้นปริญญาตรีตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนด วิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา มีวิทยฐานะระดับปริญญาตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าผู้ที่อยู่ในระหว่างการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิตพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและ แผนกบาลีสันามหลวง ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้เรียนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ ให้แม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นแม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง หรือประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๑ ให้สำนักเรียนและสำนักศาสนศึกษาตามประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและแผนกบาลี พ.ศ. ๒๕๕๕ และโรงเรียนตามประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถานศึกษาพระปริยัติธรรมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๒ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ และประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ และประกาศมหาเถรสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม
พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่โบราณราชประเพณี สถาบันพระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาของชาติมาโดยตลอด ซึ่งคณะสงฆ์ได้ดำเนินการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมอันเป็นส่วนเฉพาะของการศึกษาของคณะสงฆ์ควบคู่กันไปกับการศึกษาวิชาสามัญ ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมได้รับการสนับสนุนส่งเสริมด้วยดีจากภาครัฐ และสามารถบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองนโยบายการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์และของชาติ ได้เป็นอย่างดี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. มีสาระสำคัญสรุปได้ดังต่อไปนี้

๒.๑ วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม

กำหนดให้การศึกษาพระปริยัติธรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาพระปริยัติธรรมเป็นไปตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในพระไตรปิฎก โบราณราชประเพณี และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พระภิกษุและสามเณรมีการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้ให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา และมีการรักษาพระธรรมวินัยให้เป็นไปอย่างถูกต้องดีงาม โดยเคร่งครัด เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาแก่พุทธศาสนิกชนทั่วไป และเพื่อให้พุทธศาสนิกชนนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง (ร่างมาตรา ๕)

๒.๒ แผนกของการศึกษาพระปริยัติธรรม

การศึกษาพระปริยัติธรรมมีสามแผนก ได้แก่ แผนกบาลีสนามหลวง แผนกธรรมสนามหลวง และแผนกสามัญศึกษา โดยแผนกบาลีสนามหลวง เป็นการศึกษาพระพุทธศาสนาภาคภาษาบาลี แผนกธรรมสนามหลวงเป็นการศึกษาพระพุทธศาสนาภาคภาษาไทย และแผนกสามัญศึกษาเป็นการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ควบคู่ไปกับการศึกษาพระพุทธศาสนาทั้งภาคภาษาบาลีและภาคภาษาไทย (ร่างมาตรา ๖) โดยการบริหารงานการศึกษาพระปริยัติธรรมแต่ละแผนกนั้น ให้แม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา แล้วแต่กรณี ทำหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแต่ละแผนก (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๓ การจัดทำแผนการศึกษาพระปริยัติธรรมและมาตรฐานสถานศึกษาพระปริยัติธรรม และแผนงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม

กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำแผนการศึกษาพระปริยัติธรรมและมาตรฐานสถานศึกษาพระปริยัติธรรม และแผนงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม เสนอต่อมหาเถรสมาคมพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ให้รัฐอุดหนุนงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามความเหมาะสมและจำเป็นเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามแผนการศึกษาพระปริยัติธรรมดังกล่าวด้วย (ร่างมาตรา ๗)

๒.๔ คณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม

คณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม ประกอบด้วยประธานกรรมการรูปหนึ่ง ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคมรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนสิบเอ็ดรูปหรือคน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกรูปหรือคน ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม และให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นกรรมการ และเลขานุการ และผู้อำนวยการกองพุทธศาสนศึกษาเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๘) โดยมีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญ เช่น กำหนดแผนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมและมาตรฐานสถานศึกษาพระปริยัติธรรม กำหนดมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา อนุมัติหลักสูตร ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น มาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาพระปริยัติธรรม หรือออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นต้น (ร่างมาตรา ๑๒) และให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ และมีหน้าที่ด้านงานธุรการและสนับสนุนงานวิชาการให้แก่คณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๕ สถานศึกษาพระปริยัติธรรม

(๑) กำหนดการจัดตั้งสถานศึกษาพระปริยัติธรรม โดยให้วัดมีสิทธิจัดตั้งสถานศึกษาพระปริยัติธรรมได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด โดยสถานศึกษาดังกล่าวต้องจัดการศึกษาตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๕ และต้องคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ เช่น การให้การศึกษาวិชาการทางพระพุทธศาสนาเพื่อความเป็นเลิศที่เปี่ยมด้วยปัญญาพุทธธรรมหรือมาตรฐานการศึกษาของชาติและวิธีการดำเนินงานของการจัดการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น (ร่างมาตรา ๑๖)

(๒) กำหนดให้สถานศึกษาพระปริยัติธรรมมีผู้ปฏิบัติงานสองประเภท ได้แก่ ประเภทผู้ปฏิบัติงานสอน และประเภทผู้สนับสนุนการศึกษา ทั้งนี้ ผู้ปฏิบัติงานดังกล่าวมีสถานะเป็นลูกจ้างของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ไม่ใช่การกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทใหม่เพิ่มเติมในส่วนราชการแต่อย่างใด โดยมีมาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลเพื่อให้เกิดความชัดเจนในความก้าวหน้าและหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน (ร่างมาตรา ๑๘)

(๓) กำหนดให้สถานศึกษาพระปริยัติธรรมมีหน้าที่ต้องดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ การจัดทำบัญชีตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายใน ซึ่งต้องรายงานผลการตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง (ร่างมาตรา ๑๙) และกำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาพระปริยัติธรรม (ร่างมาตรา ๒๐)

๒.๖ การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวงและแผนกบาลีสนามหลวง ให้แก่สามเณรซึ่งเป็นเด็ก

กำหนดให้การศึกษาพระปริยัติธรรมที่จัดให้แก่สามเณรซึ่งเป็นเด็กตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับและสามเณรผู้นั้นมีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับประถมศึกษาปีที่หกหรือเทียบเท่า ซึ่งได้ศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกำหนดโดยคำแนะนำของมหาเถรสมาคมเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับต่าง ๆ กล่าวคือ ๑) แผนกธรรมสนามหลวง ชั้นนักธรรมเอกเป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และ ๒) แผนกบาลีสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมสามประโยคเป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร่างมาตรา ๒๑)

๒.๗ วิชยฐานะของผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวงและแผนกบาลีสนามหลวง

(๑) ผู้เรียนที่พ้นการศึกษาภาคบังคับแล้วซึ่งได้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมสนามหลวง ชั้นนักธรรมเอก ให้มีวิชยฐานะระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมสามประโยค มีวิชยฐานะระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร่างมาตรา ๒๒)

(๒) กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและบาลีสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมเก้าประโยค มีวิชยฐานะระดับปริญญาตรี เรียกว่า “เปรียญธรรมเก้าประโยค” ใช้อักษรย่อว่า “ป.ธ. ๙” และกำหนดให้กรณีที่มีผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีสนามหลวงในชั้นใด ที่ได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดให้ผู้เรียนมีวิชยฐานะในระดับใดโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคมและตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกำหนด (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๘ การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

กำหนดให้การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ได้จัดให้แก่ภิกษุสามเณรเป็นการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๙ เครื่องหมายวิชยฐานะ ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม

(๑) กำหนดให้คณะกรรมการกำหนดให้มีเครื่องหมายวิชยฐานะและการใช้เครื่องหมายวิชยฐานะของผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรมก็ได้ โดยเครื่องหมายดังกล่าวนี้ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย (ร่างมาตรา ๒๖)

(๒) กำหนดให้สถานศึกษาพระปริยัติธรรมอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ และการใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมได้ โดยตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ดังกล่าวนี้ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๒๗)

(๓) กำหนดความผิดทางอาญาสำหรับผู้ใช้เครื่องหมายวิชยฐานะ ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมโดยไม่มีสิทธิจะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีประกาศนียบัตร ปริญญาบัตร หรือตำแหน่งของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม โดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิจะใช้หรือมีวิชยฐานะหรือตำแหน่งเช่นนั้น (ร่างมาตรา ๒๘)

๒.๑๐ บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดรองรับให้ผู้ที่มิมีวิทยฐานะชั้นปริญญาตรีตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา มีวิทยฐานะระดับปริญญาตรีตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งกำหนดรองรับผู้เรียนพระปริยัติธรรมซึ่งศึกษาอยู่ในปัจจุบันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นผู้เรียนตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๙)

(๒) กำหนดรองรับให้แม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป (ร่างมาตรา ๓๐)

(๓) กำหนดรองรับให้สำนักเรียนและสำนักศาสนศึกษาตามประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและแผนกบาลี พ.ศ. ๒๕๕๕ และโรงเรียนตามประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถานศึกษาพระปริยัติธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓๑)

(๔) กำหนดรองรับกฎหมายลำดับรองให้ในระหว่างที่ยังไม่มีการออกกฎข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ และประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ และประกาศมหาเถรสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓๒)

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

โดยที่การศึกษาพระปริยัติธรรมเป็นการศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ที่ปรากฏในพระไตรปิฎกซึ่งจัดให้แก่พระภิกษุและสามเณรมาตั้งแต่โบราณกาล และในปัจจุบันคณะสงฆ์ยังได้มีการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมควบคู่ไปกับวิชาสามัญของกระทรวงศึกษาธิการด้วย ดังนั้น การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างมีมาตรฐาน สอดคล้องกับโบราณราชประเพณี และมาตรฐานการศึกษาของชาติ รวมทั้งกำหนดให้มีมาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ตลอดจนการกำหนดให้รัฐอุดหนุนงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามความเหมาะสมและจำเป็น จะทำให้พระภิกษุและสามเณรสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา และมีการรักษาพระธรรมวินัยให้เป็นไปอย่างถูกต้องตั้งงามโดยเคร่งครัด เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาแก่พุทธศาสนิกชน รวมทั้งพุทธศาสนิกชนสามารถนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

ชื่อส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เสนอ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๑. วัตถุประสงค์ประสงค์และเป้าหมายภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

การยกร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. เป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาด้านการศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ ดังนี้

๑.๑.๑ เพื่อให้การศึกษาพระปริยัติธรรม ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาตามโบราณราชประเพณี โดยคณะสงฆ์ มีกฎหมายรองรับอย่างถูกต้อง และได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากรัฐอย่างเหมาะสม

๑.๑.๒ เพื่อให้โครงสร้างการบริหารการศึกษาสงฆ์ได้รับการพัฒนาให้มีระบบและมาตรฐานทั้งในระดับภาพรวมของประเทศ ในระดับภาค ในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และในระดับวัด

๑.๑.๓ เพื่อให้พระภิกษุ สามเณร ซึ่งเป็นศาสนทายาทที่สำคัญ ได้รับโอกาสศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างถูกต้อง มีคุณภาพ และทั่วถึงทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๑.๑.๔ เพื่อให้ครูสอนและบุคลากรทางการศึกษา มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ และมีแรงจูงใจที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากครูสอน และบุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ถ้าหากไม่มีความเจริญมั่นคง และขาดแรงจูงใจหรือสวัสดิการที่เหมาะสมดังเช่นระบบการศึกษาอื่นแล้ว ย่อมจะส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา

๑.๑.๕ เพื่อให้การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม มีคุณภาพและมาตรฐานสามารถตอบสนองนโยบายการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์และของชาติได้

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

การยกร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องดังต่อไปนี้

๑. ระบบการบริหารการศึกษาไม่เข้มแข็ง โดยเฉพาะการบริหารจัดการภายในวัด เพราะนโยบายการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับเจ้าอาวาส ถ้าเจ้าอาวาสไม่สามารถจัดหางบประมาณมาสนับสนุนการศึกษาได้ วัดนั้นก็ต้องปิดสำนักสงฆ์ ไม่มีการเรียนการสอน

๒. การเผยแพร่หลักธรรมคำสอนผิดเพี้ยนไปจากพระธรรมวินัย เนื่องจากพระภิกษุ สามเณร ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เผยแพร่ศาสนา ขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เพราะงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ

๓. ครูสอนและผู้เรียน จะหันเหไปสอนและศึกษาเล่าเรียนการศึกษารูปแบบอื่น ซึ่งมีกฎหมายรองรับอย่างถูกต้อง มีสวัสดิการ แรงจูงใจ และงบประมาณสนับสนุนอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การศึกษาคณะสงฆ์ขาดบุคลากร ทั้งที่เป็นครูสอนและผู้เรียน เป็นผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. เป็นการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาด้านการศาสนศึกษา ตามนโยบายของรัฐบาล จึงมีความสำคัญและจำเป็นดังนี้

๑.๒.๑ เป็นการเสริมสร้างให้การศึกษาพระปริยัติธรรมมีคุณภาพ อันจะส่งผลให้พระพุทธศาสนามีความมั่นคง และประเทศชาติมีความสงบสุข

๑.๒.๒ เป็นการพัฒนาโครงสร้างการบริหารการศึกษาสงฆ์ให้เป็นระบบ มีมาตรฐาน และมีการกระจายอำนาจการบริหารไปสู่ส่วนภูมิภาค

๑.๒.๓ เป็นการเปิดโอกาสให้พระภิกษุ สามเณร และพุทธศาสนิกชนทั่วไป ได้รับการศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ ในการส่งเสริมสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระปริยัติธรรมของโลก

๑.๒.๔ เป็นแนวทางที่สำคัญและยั่งยืน ในการป้องกันการประทุพดินนกริตของพระภิกษุสามเณร เพราะการประทุพดินนกริตพระธรรมวินัย ส่วนใหญ่เกิดจากผู้มีขาดโอกาสทางการศึกษา

๑.๒.๕ เป็นการป้องกันสัทธรรมปฏิรูป เนื่องจากเมื่อพระภิกษุ สามเณร รวมถึงพุทธศาสนิกชนทั่วไป ได้รับการศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างถูกต้องและมีคุณภาพแล้ว ย่อมปฏิบัติและเผยแผ่พระธรรมวินัย ตามความรู้ที่ได้ศึกษา ซึ่งถือเป็นการปิดกั้นสัทธรรมปฏิรูปโดยปริยาย

๑.๒.๖ เป็นการสร้างแรงจูงใจให้ครูสอน และบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงผู้เรียน มีฉันทะ และวิริยะ ต่อระบบการศึกษาพระปริยัติธรรม

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

หากไม่สามารถตราพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. จะมีผลกระทบดังนี้

๑. การบริหารการศึกษาพระปริยัติธรรมไม่ได้รับการพัฒนาให้เป็นระบบและมาตรฐาน และขาดงบประมาณในการสนับสนุนอย่างเหมาะสม

๒. การเผยแผ่หลักธรรมคำสอนผิดเพี้ยนไปจากพระธรรมวินัย เนื่องจากพระภิกษุสามเณร ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เผยแผ่พระศาสนา ขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เพราะงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ

๓. ครูสอนและผู้เรียน จะหันเหไปสอนและศึกษาเล่าเรียนการศึกษารูปแบบอื่น ซึ่งมีกฎหมายรองรับอย่างถูกต้อง มีสวัสดิการ แรงจูงใจ และงบประมาณสนับสนุนอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การศึกษาของคณะสงฆ์ขาดบุคลากร ทั้งที่เป็นครูสอนและผู้เรียน เป็นผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์อย่างรุนแรง

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

การที่จะจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมให้มีคุณภาพและกระจายไปสู่ภูมิภาคอย่างทั่วถึง ไม่มีทางเลือกอื่น นอกจากการตราพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.

- ข้อดี :- ระบบการศึกษาสงฆ์ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาให้เข้มแข็ง มีคุณภาพและมาตรฐาน สามารถตอบสนองนโยบาย(๑)การจัดการศึกษาของคณะสงฆ์และของชาติ อีกทั้ง

เป็นยังเป็นแนวทางที่สำคัญและยั่งยืน ในการป้องกันการประพัตนอกริตของพระภิกษุ สามเณร เพราะการประพัตนอกริตพระธรรมวินัย ส่วนใหญ่เกิดจากผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา และยังเป็น การป้องกันสัทธรรมปฏิรูป เนื่องจากเมื่อพระภิกษุ สามเณร รวมถึงพุทธศาสนิกชนทั่วไป ได้รับความรู้ที่ ได้ศึกษา ซึ่งถือเป็นการปิดกั้นสัทธรรมปฏิรูปโดยปริยาย

- ข้อเสีย :- ไม่มี

๑.๔ มาตรการที่จะบรรลุดุคประสงค์ของภารกิจคืออะไร

๑. ตราพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ... เพื่อเป็นกลไกในการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม ให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะสงฆ์และการศึกษาของชาติ

๒. ให้มีคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและ แผนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม ควบคุม ดูแลและกำกับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม ให้เป็นไปตาม พระธรรมวินัย โบราณราชประเพณี หรือมาตรฐานการศึกษาของชาติ รวมถึงกำหนด มาตรฐานการศึกษาพระปริยัติธรรมและการประกันคุณภาพการศึกษา และมีอำนาจหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ...

๓. จัดทำแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาพระปริยัติธรรม

๔. จัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาในสภาพปัจจุบัน

๕. ปรับระบบการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมให้เป็นไปตามเกณฑ์ ๖ คุณภาพ คือ คุณภาพศาสนทายาท คุณภาพการจัดการศึกษา คุณภาพการบริหารจัดการองค์กร คุณภาพครูและ บุคลากรทางการศึกษา คุณภาพความเข้มแข็งและการพึ่งพาตนเองตามหลักธรรมาภิบาล คุณภาพปัจจัย และโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษา

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

เมื่อมีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม จะส่งผลให้การศึกษา พระปริยัติธรรม มีกฎหมายรับรองอย่างถูกต้องเฉกเช่นกับการศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ และจะได้รับการ ส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐอย่างเหมาะสมตามที่กฎหมายกำหนด และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษาพระปริยัติธรรมก็จะได้รับการแก้ไข กล่าวโดยสรุป เมื่อมีการตราพระราชบัญญัติการศึกษา พระปริยัติธรรม จะสามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่อง ดังนี้

๑. การศึกษาพระปริยัติธรรม ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาตามโบราณราชประเพณี โดย คณะสงฆ์ มีกฎหมายรองรับอย่างถูกต้อง และได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากรัฐอย่างเหมาะสมกับ ค่าใช้จ่ายจริง

๒. โครงสร้างการบริหารการศึกษาสงฆ์ได้รับการพัฒนาให้มีระบบมาตรฐาน ทั้งในระดับ ภาวรวมของประเทศ ในระดับภาค ในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และในระดับวัด

๓. การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน สามารถ ตอบสนองนโยบายการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์และของชาติได้

๔. พระภิกษุ สามเณร ซึ่งถือเป็นศาสนทายาทที่สำคัญ ได้รับโอกาสศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างถูกต้อง มีคุณภาพ และทั่วถึงทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๕. ครูสอนและบุคลากรทางการศึกษา มีความมั่นคงและมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากครูสอนและบุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

เมื่อมีพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. แล้ว จะส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาพระปริยัติธรรม ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ ดังนี้

๑. ระบบการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์มีความเข้มแข็ง เนื่องจากได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในด้านงบประมาณอย่างเหมาะสม

๒. พระภิกษุ สามเณร และนักเรียน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ และประชาชนทั่วไป ได้รับการศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง

๓. สัทธิธรรมปฏิรูปถูกปิดกั้น และปัญหาเกี่ยวกับพระภิกษุ สามเณรประพฤติน่าสงสารละเมิดพระธรรมวินัย ได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องและยั่งยืน

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ด้านการศาสนศึกษา บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี ทั้งในระดับมหัพภาคและจุลภาค คือ

๑. การศึกษาของคณะสงฆ์มีระบบและมาตรฐาน

๒. พระภิกษุ สามเณร ได้รับการศึกษาพระธรรมวินัยอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง สามารถสอบผ่านธรรมสนามหลวง และบาลีสสนามหลวงเพิ่มมากขึ้น

๓. มีพระภิกษุ สามเณร ผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรมดำรงอยู่ในเพศบรรพชิตเพิ่มมากขึ้น

๔. เกิดสังคมอุดมปัญญา เนื่องจากเยาวชนและประชาชนได้รับการศึกษาและอบรมสั่งสอนตามหลักพระธรรมวินัยที่ถูกต้องและทั่วถึง โดยพระภิกษุสงฆ์ผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและวัตรปฏิบัติที่งดงาม

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

- ไม่มี -

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

การยกร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. เป็นผลดีแก่ประเทศไทยดังนี้

๑. ประชาชนมีความสามัคคี ประองตอง สมานฉันท์ ตามนโยบายของรัฐบาล เนื่องจากพระพุทธศาสนาสอนมุ่งเน้นหลักธรรมที่สร้างความสามัคคี เช่น หลักสาราณียธรรม คือ ให้ทำ พูด คิด ต่อกันด้วยเมตตาจิต มองเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมและกฎระเบียบของสังคม ยอมรับในความคิดเห็นที่ต่างกันได้ (๓๓๓) และรู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน

๒. สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความเจริญมั่นคง เนื่องจากหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาสอนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไป มีจิตสำนึกที่ดีงามและสร้างสรรค์ กตัญญู กตเวทีต่อผู้มี อุปการคุณ และจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

๓. ปัญหาสังคมลดลง เนื่องจากพระพุทธศาสนาสอนมุ่งเน้นให้ปฏิบัติตามศีล ๕ ซึ่งถือเป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานหรือหลักมนุษยธรรมของมวลมนุษยชาติ

๒. ผู้ทำภารกิจ

การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม เป็นศาสนกิจที่สำคัญยิ่งของคณะสงฆ์ เพราะเป็นไปเพื่อความเจริญมั่นคงของพระพุทธศาสนา โดยตามร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ

๑. มหาเถรสมาคม

๒. คณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม

๓. แม่กองบาลีสนามหลวง

๔. แม่กองธรรมสนามหลวง

๕. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๖. สถานศึกษาพระปริยัติธรรม คือ สำนักเรียน สำนักศาสนศึกษา และโรงเรียน

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

เนื่องจากการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม ถือเป็นภารกิจเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาเป็นเรื่องที่มีความลึกซึ้งและละเอียดอ่อน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑ - ๖ เท่านั้น จึงจะสามารถขับเคลื่อนและพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายได้ ภารกิจนี้จึงไม่ควรทำร่วมกับหน่วยงานเอกชน

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ว่าด้วยการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม ๓ แผนก คือ แผนกธรรม บาลี และสามัญศึกษา ในส่วนของแผนกสามัญศึกษามีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ จึงต้องดำเนินการในบางมาตราเกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ เพราะเป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาของชาติ ซึ่งต้องมีความเกี่ยวข้องกันในเชิงวิชาการ และการจัดการศึกษาธรรมศึกษา ตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชน มากกว่าหรือไม่

เป็นภารกิจเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของคณะสงฆ์ทั่วประเทศ ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งคณะสงฆ์และรัฐหลายภาคส่วน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะไม่สอดคล้องกับภารกิจที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี ๒๕๖๐ มาตรา ๖๗ ที่กำหนดไว้ว่า รัฐพึงอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น

ในการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านาน รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการเผยแผ่หลักธรรมของพระพุทธศาสนาเถรวาท เพื่อให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา และต้องมีมาตรการและกลไกในการป้องกันมิให้มีการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนาไม่ว่าในรูปแบบใด และพึงส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนมีส่วนร่วมในการดำเนินมาตรการ หรือกลไกดังกล่าวด้วย

หน้าที่ของรัฐและนโยบายแห่งรัฐ :- นโยบายข้อที่ ๔ การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยกำหนดไว้ว่า รัฐบาลจะนำการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และ ความเป็นไทยมาใช้สร้างสังคมให้เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและคุณธรรมควบคู่กัน

ยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง...ยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ ๓ การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพคน (๑) พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (๒) การยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง (๓) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่อง ๒.๒ จุดเน้นและประเด็นพัฒนาหลัก ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ ๑๒ (๒.๒.๓) การเตรียมความพร้อมด้านกำลังคน และการเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนในทุกช่วงวัย และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่อง การปฏิรูปประเทศไทยในด้านอื่น ๆ เรื่องการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ด้านศาสนศึกษา ซึ่งได้กำหนดให้มีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.

๓.๒ การทำภารกิจนั้น สามารถใช้มาตรการทางการบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ไม่ได้ เนื่องจากไม่สามารถตอบสนองต่อภารกิจ

ถ้าใช้มาตรการทางการบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

๑. ระบบการบริหารการศึกษาไม่เข้มแข็ง โดยเฉพาะการบริหารจัดการภายในวัด เพราะนโยบายการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับเจ้าอาวาส ถ้าเจ้าอาวาสไม่สามารถจัดหางบประมาณมาสนับสนุนการศึกษาได้ วัดนั้นก็ต้องปิดสำนักลง ไม่มีการเรียนการสอน

๒. ครูสอนและผู้เรียน จะหันเหไปสอนและศึกษาเล่าเรียนการศึกษารูปแบบอื่น ซึ่งมีกฎหมายรองรับอย่างถูกต้อง มีสวัสดิการ แรงจูงใจ และงบประมาณสนับสนุนอย่างเหมาะสม ส่งผลให้

การศึกษาของคณะสงฆ์ชาดบุคลากร ทั้งที่เป็นครูสอนและผู้เรียน เป็นผลกระทบต่อการจัดการศึกษา
ของคณะสงฆ์

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

เพราะต้องการให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการปฏิรูปประเทศ เนื่องจากรัฐบาล
ได้มอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และมหาเถรสมาคม ดำเนินการปฏิรูปกิจการ
พระพุทธศาสนา ซึ่งมีวาระการปฏิรูปด้านการศาสนศึกษา โดยมีภารกิจที่สำคัญและต้องเร่งดำเนินการ
ให้แล้วเสร็จในรัฐบาลชุดปัจจุบัน คือ การจัดทำพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.
อีกทั้งเพื่อให้เหมาะสมกับรูปแบบการบริหารราชการแผ่นดินและสถานการณ์บ้านเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการบังคับใช้กฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจาก การจัดการศึกษา
พระปริยัติธรรม มีสถานศึกษาพระปริยัติธรรม คือ สำนักเรียน สำนักศาสนศึกษา และโรงเรียน ครอบคลุม
ทุกพื้นที่ของประเทศ

ทอยยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก

(ข) ระยะเวลาในการบังคับใช้กฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจากมีความจำเป็นเร่งด่วน
ที่ต้องอาศัยอำนาจหรือกลไกตามพระราชบัญญัติในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการศึกษาพระปริยัติธรรม
โดยเฉพาะเพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นการปฏิรูปประเทศของรัฐบาล ซึ่งมีการกำหนดเวลาไว้ชัดเจน

มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

เพราะว่าสถาบันพระพุทธศาสนา มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาของชาติมาโดยตลอด
ซึ่งในอดีตคณะสงฆ์ได้ดำเนินการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมซึ่งเป็นการศึกษาของคณะสงฆ์ควบคู่กันไป
กับวิชาสามัญทางโลกโดยมีวัดเป็นศูนย์การเรียนและมีพระสงฆ์เป็นครูสอน ปัจจุบัน การศึกษา
พระปริยัติธรรม เป็นการศึกษาโดยคณะสงฆ์ ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาตามโบราณราชประเพณี
อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีการจัดการศึกษาทุกจังหวัดของประเทศ มีพระภิกษุ สามเณร อยู่ในระบบ
การศึกษาพระปริยัติธรรมเป็นจำนวนมาก จึงไม่ควรตราเป็นกฎหมายในลักษณะอื่น

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

ควบคุม

กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘)

ส่งเสริม

ระบบผสม

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

เพราะการบริหารและการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งคณะสงฆ์และรัฐ เพื่อให้การบริหารและการดำเนินงานบรรลุผล จึงต้องมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งมีการกำกับและติดตามประเมินผลเพื่อให้การดำเนินการบรรลุเป้าหมาย

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็นอย่างไร คำนึงต่อภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลยพินิจในการอนุญาตหรือไม่อย่างไร.....

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่.....

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่ อย่างไร

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาตหรือไม่.....

มีการตรวจสอบก่อนการต่อใบอนุญาตหรือไม่.....

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่ตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่ มีความจำเป็นอย่างไร ในการบริหารและการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม ให้มีความเจริญอย่างมั่นคง ต้องมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์หรือกำหนดนโยบายต่างๆ ซึ่งต้องอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ จึงต้องมีการใช้ระบบคณะกรรมการ คือ คณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม ซึ่งมีความจำเป็นคือ เพื่อกำหนดนโยบาย ออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และประกาศ การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้น มีอำนาจเข้าช้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

- ไม่มี -

หากมีความเข้าช้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

มีรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ มีหัวหน้าส่วนราชการ เป็นคณะกรรมการคือ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

เหตุที่ต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ เพราะว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารด้านการศึกษา งบประมาณ และบุคลากร ในระดับชาติ ซึ่งมีความจำเป็นต้องอาศัยข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากบุคคลเหล่านั้นในการดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าว

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี -

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา โทษทางปกครอง ระบบผสม

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล

เพราะเหตุใด

เพราะว่าจะควบคุมและกำกับผู้ที่จะกระทำผิดล่วงละเมิดกฎหมาย โดยใช้เครื่องหมาย วิทยฐานะตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมโดยไม่มีสิทธิจะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีประกาศนียบัตรปริญญาบัตร หรือตำแหน่งของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม โดยที่ตนไม่มีสิทธิ

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร

มีความร้ายแรงคือ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้ มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่

- ไม่มี -

๔.๒ ในกรณีมีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

ไม่มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน จึงไม่สามารถยกเลิกได้

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย คือ พระภิกษุ สามเณรทั่วประเทศ และคฤหัสถ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ครูสอนพระปริยัติธรรม ผู้เรียนพระปริยัติธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ละบุคลากรทางการศึกษาพระปริยัติธรรม

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง คือ

๑. พระภิกษุ สามเณร ทั่วประเทศ ที่อยู่ในระบบการศึกษาพระปริยัติธรรม

๒. สถานศึกษาพระปริยัติธรรม คือ วัด และ โรงเรียนพระปริยัติธรรม ทั่วประเทศ

๓. องค์การคณะสงฆ์ที่รับผิดชอบด้านการศึกษาพระปริยัติธรรม คือ กองบาลี

สนามหลวง กองธรรมสนามหลวง คณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

๔. ครูและบุคลากรทางการศึกษาพระปริยัติธรรมทั่วประเทศ

๕. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย คือ พุทธศาสนิกชนทั่วไป

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจ

- เชิงบวก ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้น ส่งผลบวกต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวม เพราะมีการนำงบประมาณไปเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารและจัดการการศึกษาพระปริยัติธรรม

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ ครูสอนพระปริยัติธรรม ผู้เรียนพระปริยัติธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ละบุคลากรทางการศึกษาพระปริยัติธรรม พร้อมทั้งประชาชนทั่วไป

- เชิงลบ - ไม่มี -

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ - ไม่มี -

ด้านสังคม

- เชิงบวก

๑. เกิดสังคมอุดมปัญญา เนื่องจากเยาวชนและประชาชนได้รับการศึกษา และอบรมสั่งสอนตามหลักพระธรรมวินัยที่ถูกต้องและทั่วถึง โดยพระภิกษุสงฆ์ผู้ถึงพร้อมด้วยวิชา และวัตรปฏิบัติที่งดงาม

๒. ปัญหาสังคมลดลง เนื่องจากพระพุทธศาสนาสอนมุ่งเน้นให้ปฏิบัติตามศีล ๕ ซึ่งถือเป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานหรือหลักมนุษยธรรมของมวลมนุษยชาติ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ พระภิกษุ สามเณร และประชาชนทั่วประเทศ

- เชิงลบ - ไม่มี -

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ - ไม่มี -

ด้านอื่น ๆ

- เชิงบวก

๑. ประชาชนมีความสามัคคี โปร่งดอง สมานฉันท์ ตามนโยบายของรัฐบาล เนื่องจากพระพุทธศาสนาสอนมุ่งเน้นหลักธรรมที่สร้างความสามัคคี เช่น หลักสาราณียธรรม คือ ให้ทำ พูด คิดต่อกันด้วยเมตตาจิต มองเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม และกฎระเบียบของสังคม ยอมรับในความคิดเห็นที่ต่างกัน และรู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน

๒. สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความเจริญมั่นคง เนื่องจากหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาสอนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไป มีจิตสำนึกที่ดีงามและสร้างสรรค์ กตัญญู กตเวทีต่อผู้มี อุปการคุณ และจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ สังคมไทย และ ๓ สถาบันของหลักชาติ

- เชิงลบ - ไม่มี -

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ - ไม่มี -

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

สิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่ต้องถูกจำกัด คือ การจัดตั้งสถานศึกษาพระปริยัติธรรม การแต่งตั้งครูและบุคลากรทางการศึกษา การกำหนดสิทธิต่าง ๆ และการกำหนดโครงสร้างการบริหารการศึกษาพระปริยัติธรรม

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่.....อย่างไร

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นคือ ให้เป็นไปตามเกณฑ์/คุณสมบัติ ที่กฎหมายได้กำหนดไว้

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด.....

ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องความสงบสุขในการดำเนินชีวิต และความสามัคคีในการอยู่ร่วมกันในสังคม เพราะว่ามีพระสงฆ์ผู้ได้รับการศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ทำหน้าที่อบรม สั่งสอน และเผยแผ่หลักธรรม ให้เยาวชนและคนในสังคมได้รู้และนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

การจัดทำร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. เป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ด้านการศาสนศึกษา โดยได้คำนึงถึงการพัฒนาคณะในสังคมให้เป็นคนเก่งและดี คือ มีความรู้คู่คุณธรรม ซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจและสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

การตราพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. มีเป้าหมายหลักในการส่งเสริมและพัฒนาศาสนสถานพระศาสนา อันเป็นสถาบันหลักของชาติ ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ และแนวทางการปฏิรูปของรัฐบาล ย่อมเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและสังคมแน่นอน เนื่องจากหลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนาได้ปลูกฝังหล่อหลอมให้ประชาชนรู้จักหลักในการสร้างความสุขความสำเร็จในชีวิตคือ หลักอิทธิบาท ๔ ขรวาชาธรรม ๕ และสอนให้รู้จักการวางแผนชีวิตในอนาคตคือ หลักกฏธัมมิกัตถประโยชน์และสัมปรายิกัตถประโยชน์ ซึ่งการที่จะปลูกฝังหล่อหลอมให้สังคม

และประชาชนให้ดำเนินการตามหลักการนี้ได้ ต้องอาศัยพระสงฆ์ผู้ได้รับการศึกษาพระปริยัติธรรม
อย่างมีคุณภาพ

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด.....

การดำเนินการตามภารกิจดังกล่าว ย่อมส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่การยกระดับ
ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กล่าวคือ การที่ประชาชนมีคุณภาพและคุณธรรม คือ เป็นคน
เก่งและดี ย่อมส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจของประเทศกับนานาชาติอารายประเทศ
เป็นอย่างมาก เพราะองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารและพัฒนาประเทศก็คือคน ถ้าคนในรัฐเป็นคน
ดีมีคุณภาพแล้ว ประเทศชาติก็เป็นประเทศที่ดีและมีคุณภาพไปด้วย

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา มากน้อยเพียงใด

เมื่อมีการดำเนินการตามภารกิจดังกล่าว การวิจัยและการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
ที่เกี่ยวข้องกับการการศึกษาพระปริยัติธรรม ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา
ด้านการศึกษาจะมีแนวโน้มและทิศทางที่ชัดเจน

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

การบริหารและการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม และ
องค์กรคณะสงฆ์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการปฏิรูปราชการของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งเป็น
หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่สนองงานการศึกษาพระปริยัติธรรมตามกฎหมายฉบับนี้ สามารถ
ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน

สามารถที่จะลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

หากกฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้แล้ว สามารถที่จะลดงบประมาณแผ่นดินได้มาก
ในเรื่องของการขจัดหรือลดปัญหาสังคมและการสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นในสังคม เนื่องจากมีพระสงฆ์ผู้
ทรงความรู้ ผู้เป็นศกสมทนายทำหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนเยาวชนและประชาชนให้ตั้งอยู่ในหลัก
ศีลธรรม ปัญหาอาชญากรรมจะลดลง รัฐบาลสามารถที่จะนำงบประมาณที่ต้องใช้ในการป้องกันและ
ปราบปรามอาชญากรรม ไปใช้ในการพัฒนาประเทศในส่วนอื่น ๆ ได้ เป็นการลดความสูญเสียด
งบประมาณโดยไม่จำเป็นได้มากขึ้น

**๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชน
และสังคมจะได้รับได้แก่**

การยกร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ได้กำหนดให้มีการจัดทำ
แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ ซึ่งได้กำหนดรูปแบบวิธีการและระยะเวลาในการประเมินผลสัมฤทธิ์
ซึ่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จะต้องสรุปรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกรอบระยะเวลา
ที่กำหนด ซึ่งจะก่อประโยชน์แก่ประชาชนและสังคมคือ เมื่อพระภิกษุ สามเณร ได้รับการศึกษา
พระปริยัติธรรมอย่างมีคุณภาพและทำถึงแล้วตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ก็จะสามารถทำหน้าที่ในการ
เผยแผ่พระพุทธศาสนาให้เยาวชนและประชาชนได้รู้ เข้าใจ และนำไปปฏิบัติ ให้เกิดประโยชน์สุขในการ
ดำรงชีวิต ก่อให้เกิดสังคมคุณธรรม โดยมีระยะเวลาในการประเมินผลสัมฤทธิ์ภายใน ๕ ปี นับแต่
พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

- ไม่มี -

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

ภารกิจตามร่างกฎหมายฉบับนี้ คือการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรม ซึ่งเป็นการศึกษาของคณะสงฆ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และโดยเหตุที่ศึกษาพระปริยัติธรรมถือเป็นหัวใจสำคัญของพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นสถาบันหลักที่สำคัญของชาติ งบประมาณที่ใช้เพื่อการดังกล่าว จึงนับว่าคุ้มค่าและเกิดประโยชน์อย่างมากต่อพระพุทธศาสนาและประเทศชาติ อีกทั้งประชาชนก็ไม่มีผลกระทบในทางลบหรือถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเมื่อกฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้ คือ ๑๕,๐๐๐ อัตรา ซึ่งเป็นอัตรา (ตำแหน่ง) ที่มีและปฏิบัติหน้าที่อยู่ในปัจจุบัน โดยแบ่งเป็น

๑. ผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่ ของสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง สำนักงานแม่กองบาลีสนามหลวง และสถานศึกษาพระปริยัติธรรม จำนวน ๒,๔๐๐ รูป/คน

๒. ครูสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม จำนวน ๔,๕๐๐ รูป

๓. ครูสอนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี จำนวน ๒,๐๐๐ รูป

๔. ครูสอนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน ๔,๖๐๐ รูป/คน

๕. บุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๑,๕๐๐ รูป/คน

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

คุณวุฒิที่เจ้าหน้าที่จำเป็นต้องมี คือคุณวุฒิเกี่ยวกับการศึกษาทั้งในส่วนของการศึกษาพระปริยัติธรรม (แผนกธรรมและบาลี) และการศึกษาสามัญตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย

งบประมาณที่คาดว่าจะจำเป็นต้องใช้ในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมายคือ จำนวน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นห้าพันล้านบาทถ้วน) โดยแบ่งเป็นงบดำเนินงาน จำนวน ๑๔,๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสี่พันห้าร้อยล้านบาทถ้วน) และงบลงทุนจำนวน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าร้อยล้านบาทถ้วน) โดยปัจจุบันการศึกษาพระปริยัติธรรม ทั้ง ๓ แผนก คือ แผนกธรรม บาลี และสามัญศึกษาได้รับงบประมาณอุดหนุนจากรัฐ เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย สำหรับการจัดการศึกษา ประมาณ ๒,๒๐๐ ล้านบาท/ปี รวม ๕ ปี ประมาณ ๑๑,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งยังไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายจริง ดังนั้น หากมีพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม รัฐจะจ่ายงบประมาณเพิ่มขึ้นในระยะ ๕ ปี จำนวน ๔,๐๐๐ ล้านบาท โดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากเดิมปีละ ๘๐๐ ล้านบาท จึงไม่กระทบต่องบประมาณรัฐมากนัก

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร

ในเบื้องต้น ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ คือ กระทรวงการคลัง และสำนักงบประมาณแล้ว และได้รับความเห็นชอบ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอัตรากำลังคน คือ สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร. แล้ว

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย มีดังนี้

๑. การนำกฎหมายลงในเว็บไซต์ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๒. การเผยแพร่กฎหมายทางสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ

๓. การจัดประชุมเพื่อชี้แจง ทำความเข้าใจ ให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

๑. ติดตามข้อมูลทางเว็บไซต์ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๒. สื่อออนไลน์และสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินงานกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

มีหน่วยงานที่ปฏิบัติภารกิจใกล้เคียงกันคือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต้องดำเนินการตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด พร้อมนี้ ได้กำหนดให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นคณะกรรมการตามร่างกฎหมายฉบับนี้ด้วย

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยอื่นหรือไม่ อย่างไร....

มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ เพราะผู้เรียนพระปริยัติธรรมส่วนหนึ่ง โดยเฉพาะผู้เรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ต้องศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด แต่ก็ไม่มีผลกระทบอะไร เพราะที่ผ่านมาก็ได้ประสานและดำเนินการตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ เพราะการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด จึงได้ดำเนินการบูรณาการร่วมกันในส่วนของการกำหนดหลักสูตร การพัฒนาบุคลากร และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่ นายกรัฐมนตรี

การกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจาก.....

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานของรัฐที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี โดยนายกรัฐมนตรี กำกับดูแลการบริหารราชการของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

ระบบการทำงานที่กำหนดตามร่างกฎหมายนี้ กำหนดไว้ในรูปแบบ "คณะกรรมการ" เพื่อให้เกิดความโปร่งใส คุ่มค่า มีส่วนร่วม และยุติธรรม ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยมีพระมหากษัตริย์สมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งเป็นประธานคณะกรรมการ มีรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ มีหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ และมีอำนาจการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ

เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น

มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์

ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ

มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ

๘.๒.๑ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง แต่ละขั้นตอน ใช้เวลาการดำเนินการเท่าใด

การดำเนินการตามกฎหมายฉบับนี้ มิได้มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่โดยตรง โดยมีการดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการ ดังนั้น การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องใด ระยะเวลาใด ย่อมเป็นไปตามระเบียบ มติ หรือแผนต่าง ๆ ที่กำหนดโดยคณะกรรมการ

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล และหลักนิติธรรมอย่างไร

การใช้ดุลพินิจตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ดำเนินการโดยการลงมติของคณะกรรมการ เพื่อให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ทั้งนี้เพื่อที่จะลดหรือจำกัดการใช้ดุลพินิจของบุคคล เพื่อให้การบริหารจัดการและการดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรม

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจ เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร

ในการดำเนินการตามกฎหมาย มีหน่วยงานที่ต้องดำเนินการทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค และมีทั้งในส่วนของฝ่ายคณะสงฆ์และรัฐกระจายอยู่ทุกจังหวัด โดยในส่วนกลางของรัฐ

จะมีการกระจายอำนาจให้กับสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดทุกจังหวัด และในส่วนของคณะสงฆ์ จะมีการกระจายอำนาจให้เจ้าคณะจังหวัด อำเภอ และตำบล เพื่อให้พระภิกษุ สามเณร และประชาชน ได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

มีระบบการตรวจสอบโดยคณะกรรมการกำหนดระเบียบให้มีการตรวจสอบภายใน และกำหนดให้มีการประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานตามระยะเวลาที่กำหนด

มีระบบการคานอำนาจคือ การกำหนดให้การบริหารงานหรือดำเนินการโดยความเห็นชอบของอย่างน้อย ๓ หน่วยงาน คือ (๑) คณะกรรมการตามร่างกฎหมายนี้ (๒) มหาเถรสมาคม และ (๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ หรือสำนักงานประมาณ เป็นต้น

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

มีระบบการตรวจสอบภายใน โดยการให้อำนาจแก่คณะกรรมการในการออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน (มาตรา ๑๒ (๑๑)) นอกจากนี้ ในมาตรา ๑๙ ยังกำหนดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีการเงิน การบัญชี และการพัสดุของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม และให้รายงานผลการตรวจสอบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

ตามมาตรา ๑๒ (๒) ได้กำหนดให้คณะกรรมการได้อออกระเบียบ หรือกำหนดแนวทางในการร้องทุกข์ การอุทธรณ์ และ (๑๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่ได้รับมอบหมาย

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่

ดำเนินการแล้ว มีรายละเอียดดังแนบ

ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องต่อไปนี้

๑. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาพระปริยัติธรรมและการประกันคุณภาพการศึกษา
๒. กำหนดพื้นความรู้ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์การเข้าศึกษา และเงื่อนไขในการสำเร็จการศึกษา
๓. การกำหนดอำนาจหน้าที่และหลักเกณฑ์การบริหารงานของแม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

๔. การกำหนดตำแหน่ง อัตรากำลัง เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง วิทยฐานะ เงินค่าตอบแทน ค่าจ้าง สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่น ๆ การสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การร้องทุกข์ การอุทธรณ์ และการลงโทษ

๕. ข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ เกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงานการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม และสถานศึกษาพระปริยัติธรรม

๖. ระเบียบว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม

๗. ระเบียบเกี่ยวกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานสอนและผู้สนับสนุนการศึกษา
๘. ระเบียบการบริหารและจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของสถานศึกษา
พระปริยัติธรรม รวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นศูนย์
๙. ระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน
๑๐. ข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
๑๑. ระเบียบว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาพระปริยัติธรรม
๑๒. ระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา

พระปริยัติธรรม

๑๓. ระเบียบว่าด้วยการให้ประกาศนียบัตร ปริญญา และหนังสือรับรองการศึกษาหรือ
กิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่ผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม

๑๔. ระเบียบว่าด้วยการกำหนดเครื่องหมายวิทยฐานะ ลักษณะ ชนิด ประเภท ส่วนประกอบ
ของเครื่องหมายวิทยฐานะ และการใช้เครื่องหมายวิทยฐานะ

๑๕. การกำหนดเกณฑ์ให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม

๙.๒ มีกรอบในการตราอนุบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐ หรือเพิ่มภาระ
แก่บุคคลเกินสมควรอย่างไร

การดำเนินการตราอนุบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐ ย่อมเป็นไปตามที่
คณะกรรมการมีมติเห็นชอบ เนื่องจากร่างกฎหมายนี้ให้อำนาจหน้าที่แก่คณะกรรมการดำเนินการ

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น ไม่มีการรับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ

สำนักงบประมาณ

สำนักงาน ก.พ.

สำนักงาน ก.พ.ร.

ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

กระทรวงการคลัง

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ ได้แก่ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ

ผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงคือ พระภิกษุ สามเณร ทั่วประเทศ ส่วนประชาชนที่ได้รับ
ผลกระทบโดยตรงคือ ผู้ศึกษาพระปริยัติธรรม (ธรรมศึกษา บาลีศึกษา) และประชาชนผู้ปฏิบัติหน้าที่ใน
สถานพระปริยัติธรรม

ประชาชนทั่วไป

องค์กรอื่น ๆ ได้แก่

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร

มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชน คือ นำผลสรุปการสำรวจความคิดเห็นเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และเว็บไซต์ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

จัดทำ ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้

วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง

พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการ

พิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

ลงชื่อ พันตำรวจโท

(พงศ์พร พรหมณ์แสนท์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๒๑ / ๓๕๕๑ / ๒๕๖๑

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นายประกอบ เขียวดำ

หมายเลขติดต่อ ๐๒ ๔๔๑ ๗๕๕๑ , ๐๘ ๑๙๐๕ ๔๖๓๑

**การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
การศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.
สถานิติบัญญัติแห่งชาติ**

สถานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ ในคราวการประชุมสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ซึ่งสถานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้พิจารณา ด้วยคะแนนเสียง ๑๓๗ เสียง ไม่เห็นด้วย (ไม่มี)งดออกเสียง ๒ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง (ไม่มี) โดยมีสมาชิกแสดงตนเพื่อลงมติจำนวน ๑๓๙ คน และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ขึ้นคณะกรรมการโดยกำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันถัดจากวันที่สภาฯ รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้พิจารณาตามข้อบังคับการประชุมสถานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๒๑^๑ และที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้คณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วันนับแต่วันที่สถานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณา

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. จำนวน ๑๗ คน ประกอบด้วย

(๑) นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ
(๒) พลอากาศเอก อาคม กาญจนหิรัญ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
(๓) พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรตม	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
(๔) พลเอก อุดลยเดช อินทะพงษ์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
(๕) พันตำรวจโท พงศ์พร พรหมณ์แสนท์	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ

^๑ ข้อบังคับการประชุมสถานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๒๑ กำหนดว่า

“ข้อ ๑๒๑ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติขึ้นคณะกรรมการที่สภาตั้ง สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันถัดจากวันที่สภาฯ รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณา เว้นแต่สภาฯ จะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ หากวันสุดท้ายของกำหนดเวลาแปรญัตติเป็นวันหยุดทำการตามประกาศเป็นทางการหรือตามประเพณี ให้นับวันที่เริ่มทำการใหม่ต่อจากวันที่หยุดทำการนั้นเป็นวันสุดท้ายของกำหนดเวลาแปรญัตติ การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา และให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการกำหนด การแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่ หรือตัดทอนหรือ แก้ไขมาตราเดิม ต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น”

(๖) นายสมพร เทพสิทธิ์	เป็นประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
(๗) นายแถมสิน รัตนพันธุ์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
(๘) พลเอก อู๊ด เบื้องบน	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
(๙) พลเอก สุนทร ชำคมกุล	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
(๑๐) นายจำนงค์ สวมประจำ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
(๑๑) นายณรงค์ ทรงอารมณ์	(๑๒) นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์
(๑๓) พลเรือเอก พิจารณ์ อีร์เนตร	(๑๔) นายพิเชษฐ์ จับจิตต์
(๑๕) พลเอก ศุภรัตน์ พัฒนวิสุทธิ	(๑๖) พลอากาศเอก สฤกษ์ดีพงษ์ โกมุทานนท์
(๑๗) นายสุรพล ทิพย์เสนา	

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการศึกษา พระปริยัติธรรม พ.ศ. ฉบับนี้ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ต่อ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ เมื่อวันที่วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ โดยที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง เริ่มต้นด้วยชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง แล้วพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๒๖^๒ และข้อ ๑๒๗^๓

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติในวาระที่สามเห็นชอบ ให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๒๙^๔ ด้วยคะแนนเสียง ๑๕๒ เสียง ไม่เห็นชอบ (ไม่มี) งตออกเสียง ๖ เสียง และ

^๒ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๒๖ กำหนดว่า

“ข้อ ๑๒๖ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาเริ่มต้น ด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และให้สมาชิกอภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความ ที่คณะกรรมการมีการแก้ไขเพิ่มเติม ส่วนกรณีที่มีการสงวนคำแปรญัตติหรือการสงวนความเห็นให้อภิปรายได้เฉพาะ ผู้แปรญัตติที่ได้สงวนคำแปรญัตติหรือกรรมการที่ได้สงวนความเห็นไว้เท่านั้น ทั้งนี้เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะตกลงมติ เป็นอย่างอื่น

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิม ให้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมในกฎหมายเดิมด้วย และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

^๓ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๒๗ กำหนดว่า

“ข้อ ๑๒๗ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๒๖ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดไม่ได้ นอกจาก เนื้อความที่เห็นว่าขัดแย้งกันอยู่”

^๔ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๒๙ กำหนดว่า

ไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง โดยมีจำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๑๖๐ คน พร้อมทั้งเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญเพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

เมื่อร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.ได้ผ่านการพิจารณาและเห็นชอบให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้วนั้น ต้องดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๘๑^๕ ประกอบมาตรา ๑๔๕^๖ และข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๓๑^๗ กล่าวคือ ให้เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย ให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๕๐ ก หน้า ๑๑ เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กล่าวคือ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

^๕ ข้อ ๑๒๙ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สาม ให้ที่ประชุมสภาลงมติว่าสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายหรือไม่

การพิจารณาในวาระนี้ไม่มีการอภิปราย”

^๖ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๘๑, บัญญัติว่า

“มาตรา ๘๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

^๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔๕ บัญญัติว่า

“มาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีรอไว้ห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้นจากรัฐสภา ถ้าไม่มีกรณีต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๔๘ ให้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในยี่สิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว”

^๘ ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๒๙ กำหนดว่า

“ข้อ ๑๓๑ ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภาลงมติในวาระที่สาม สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายให้เลขาธิการส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย ให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป”

ประกาศสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เรื่อง ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ แล้วลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น คณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ประกอบด้วย

๑. นายจํา nang ค สวมประคํา
๒. นายณรงค ทรงอารมณ
๓. นายแกมสิน รัตนพันธ
๔. นายธนนิติ เศรษฐบุตร
๕. พันตํารวจโท พงศพร พรหมณแสน
๖. นางพงษ์สวาท ภายอรุณสุทธิ
๗. พลเรือเอก พลวัฒน สโรดม
๘. พลเรือเอก พิจารณ ชีรนตร
๙. นายพิเชษฐ จัปปิต
๑๐. พลเอก ศุภรัตน พัฒนวิสุทธิ
๑๑. นายสมพร เทพสิทธิ
๑๒. พลอากาศเอก สฤษดิ์พงษ์ โกมุทานน
๑๓. พลเอก สุนทร ชําคมกุล
๑๔. นายสุรพล ทิพย์เสนา
๑๕. พลเอก อุดลยเดช อินทะพงษ์

๑๖. พลาอากาศเอก อาคม กาญจนหิรัญ

๑๗. พลเอก อู๊ด เป็องบน

จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

รายงาน
ของ
คณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
การศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)
บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว (สนช)(กมธ ๓) ๐๐๑๙/ (ร ๑๒) วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง รายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

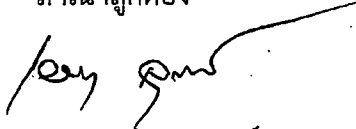
ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายจำนงค์ สวมประจำ
๒. นายณรงค์ ทรงอารมณ์
๓. นายแถมสิน รัตนพันธุ์
๔. นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร
๕. พันตำรวจโท พงศ์พร พรหมมณีแสนท์
๖. นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์
๗. พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรตม
๘. พลเรือเอก พิจารณ์ อีร์เนตร
๙. นายพิเชษฐ์ จัปจิตต์
๑๐. พลเอก ศุภรัตน์ พัฒนวิสุทธิ
๑๑. นายสมพร เทพสิทธิ์า
๑๒. พลอากาศเอก สฤกษ์พงษ์ โกมุทานนท์
๑๓. พลเอก สุนทร ชำคมกุล
๑๔. นายสุรพล ทิพย์เสนา
๑๕. พลเอก อุดลยเดช อินทะพงษ์
๑๖. พลอากาศเอก อาคม กาญจนทริฎู
๑๗. พลเอก อู๊ด เบื้องบน

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) นรนิติ เศรษฐบุตร
(นาย นรนิติ เศรษฐบุตร)
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นายเจษฎา ลูประสงค์)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.

สำนักกรรมการ ๓

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๒๗-๘

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๒๘

วรศักดิ์ พิมพ์

อนรรฆวี/เจษฎา ทาน ๑

คณะทำงานด้านกฎหมาย กมธ. ๓ ทาน ๒

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.
สถานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน โดยมีกำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๔๕ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๒ พลอากาศเอก อาคม กาญจนศิริชัย	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ
คนที่หนึ่ง
๑.๓ พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรตม	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ
คนที่สอง
๑.๔ พลเอก อุดมเดช อินทพงษ์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๕ พันตำรวจโท พงศ์พร พรหมณ์เสนห์	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๖ นายสมพร เทพสิทธา	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๗ นายแถมสิน รัตนพันธุ์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๘ พลเอก อู๊ด เป็องบน	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๙ พลเอก สุนทร ชำคมกุล	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๑๐ นายจำนงค์ สวมประคำ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ

**๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษากิตติมศักดิ์
คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒ รูป ดังนี้**

- ๒.๑ พระราชวรมุนี (พล อากาศโร)
- ๒.๒ พระมหาฉัตรชัย สุธตตชโย

๓. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นายเจษฎา ลูประสงค์
สำนักกรรมการ ๓ ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญตามข้อบังคับการประชุม
สถานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๘๖ วรรคสาม

๔. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น ดังนี้
สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑) นายรักไท เทพปัญญา (๕๖)	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๒) นางสาวรัมภา รัฐสมบุรณ์	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

กฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนา
กฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป”

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. โดยให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชน
ทั่วไป พระภิกษุ สามเณร แสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ <http://www.onab.go.th/> ของสำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ เว็บไซต์ <http://www.lawamendment.go.th/> ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ
และสังคม และทางโทรสาร ๐ ๒๔๔๑ ๗๙๔๘ เป็นระยะเวลา ๑๕ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม – ๗ กันยายน
๒๕๖๑ โดยมีผู้เข้าชมเว็บไซต์ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๑,๕๗๕ รูป/คน และแสดง
ความคิดเห็นจำนวน ๒๑ รูป/คน เข้าชมผ่านเว็บไซต์ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จำนวน
๕,๓๐๙ รูป/คน และแสดงความคิดเห็น จำนวน ๔ รูป/คน รวมทั้งได้ดำเนินการจัดทำสรุปการวิเคราะห์
ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมาย และจัดทำเอกสารหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็น
ในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) และสาระสำคัญมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้
สภานิติบัญญัติแห่งชาติใช้ประกอบการพิจารณา

**๗.๑.๒ สรุปผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยใน
ชั้นการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ**

คณะกรรมการวิสามัญได้นำผลการดำเนินการตามข้อ ๗.๑.๑ มาใช้ประกอบ
ขั้นตอนกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ครบถ้วนแล้ว

๗.๒ ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕</u>	ไม่มีการแก้ไข

นายกิตติ วะสีนนท์

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๕ การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

..... ฯลฯ.....

(๔) เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ มีมาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็น
ที่ยอมรับในระดับนานาชาติ” (๕๘)

คณะกรรมการชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๘

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๓

ไม่มีการแก้ไข

๘. ข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. เห็นควรตั้งข้อสังเกต เพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังนี้

๘.๑ การออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน การพัสดุ การจัดการทรัพย์สิน และการตรวจสอบภายในของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมนั้น ควรกำหนดรายละเอียดให้สอดคล้องและมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่กฎหมายและระเบียบกลางที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้

๘.๒ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ศึกษาวิชาการพระพุทธศาสนาในลักษณะเดียวกับการศึกษาหลักสูตรพระปริยัติธรรมผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและทั่วถึง

๙. คณะกรรมการวิสามัญได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งข้อสังเกตมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

พลเอก

(อดุลยเดช อินทะพงษ์)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่าง(๑๑)พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(ก)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาพระปริยัติธรรม

เหตุผล

โดยที่โบราณราชประเพณี สถาบันพระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาของชาติมาโดยตลอด ซึ่งคณะสงฆ์ได้ดำเนินการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมอันเป็นส่วนเฉพาะของการศึกษาของคณะสงฆ์ควบคู่กันไปกับการศึกษาวิชาสามัญ ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมได้รับการสนับสนุนส่งเสริมด้วยดีจากภาครัฐ และสามารถบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองนโยบายการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์และของชาติได้เป็นอย่างดี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๖๑)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การศึกษาพระปริยัติธรรม
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาพระปริยัติธรรม

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม
พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการศึกษาพระพุทธรศาสนา พ.ศ. ๒๕๒๗
- (๒) พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการศึกษาพระพุทธรศาสนา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การศึกษาพระปริยัติธรรม” หมายความว่า การศึกษาหลักสูตรทางพระพุทธศาสนา
ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก

“วัด” หมายความว่า วัดตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์

“สถานศึกษาพระปริยัติธรรม” หมายความว่า สำนักเรียน สำนักศาสนศึกษา หรือโรงเรียน

“สำนักเรียน” หมายความว่า สถานศึกษาที่วัดจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม

แผนกบาลีสันามหลวง หรือแผนกธรรมสันามหลวง ที่มหาเถรสมาคมประกาศจัดตั้ง

“สำนักศาสนศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาที่วัดจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสนามหลวง หรือแผนกธรรมสนามหลวง ไม่ว่าจะจัดการศึกษาในรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้ สำนักศาสนศึกษา วัด สำนักศาสนศึกษาประจำตำบล หรือสำนักศาสนศึกษาประจำอำเภอ

“โรงเรียน” หมายความว่า สถานศึกษาที่วัดจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม

มาตรา ๕ การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อให้การศึกษาพระปริยัติธรรมเป็นไปตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก โบราณราชประเพณี และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ

(๒) เพื่อให้พระภิกษุและสามเณรมีการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้ให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา และมีการรักษาพระธรรมวินัยให้เป็นไปอย่างถูกต้องดีงาม โดยเคร่งครัด เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาแก่พุทธศาสนิกชนทั่วไป

(๓) เพื่อให้พุทธศาสนิกชนนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการ ดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง

มาตรา ๖ การศึกษาพระปริยัติธรรมมีสามแผนก ดังต่อไปนี้

(๑) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสนามหลวง เป็นการศึกษา พระพุทธศาสนาภาคภาษาบาลี

(๒) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวง เป็นการศึกษา พระพุทธศาสนาภาคภาษาไทย

(๓) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาพระพุทธศาสนา ทั้งแผนกบาลีสนามหลวงและแผนกธรรมสนามหลวง ควบคู่กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ

การศึกษาพระปริยัติธรรมตาม (๑) (๒) และ (๓) อาจศึกษาโดยใช้ภาษาอื่นในการจัด การศึกษาด้วยก็ได้

มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์ต่อการส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมให้บรรลุ วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำแผนการศึกษา พระปริยัติธรรมและมาตรฐานสถานศึกษาพระปริยัติธรรม และแผนงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษา พระปริยัติธรรม เสนอต่อมหาเถรสมาคมพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามแผนการศึกษาพระปริยัติธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐอุดหนุนงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามความเหมาะสมและจำเป็น

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรมคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการรูปหนึ่ง ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม

(๒) รัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ แม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง ประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา อธิการบดีมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และเลขาธิการ ก.ค.ศ.

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกหรือคน ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม

ให้ผู้ว่าการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้ว่าการกองพุทธศาสนศึกษา เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๙ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) ขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) ซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๙ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตายหรือมรณภาพ

(๒) ลาออก

(๓) พ้นจากความเป็นพระภิกษุ

(๔) สมเด็จพระสังฆราชมีพระบัญชาให้ออกโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม

(๕) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทน และในกรณีที่ประธาน

กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการชั่วคราว

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แผนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมและมาตรฐานสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ควบคุมดูแลและกำกับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕

(๒) กำหนดมาตรฐานการศึกษาพระปริยัติธรรมและการประกันคุณภาพการศึกษา

(๓) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม ทั้งนี้ สำหรับหลักสูตรการศึกษา

พระปริยัติธรรม แผนกบาลีสันามหลวง และการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวง ต้องเป็นไปโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม สำหรับการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการและตามที่มหาเถรสมาคมกำหนด

(๔) กำหนดพื้นความรู้ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์การเข้าศึกษา และเงื่อนไขในการสำเร็จการศึกษา

(๔/๑) อนุมัติให้ปริญญาและประกาศนียบัตร

(๕) กำหนดหน้าที่และอำนาจและหลักเกณฑ์การบริหารงานของแม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

(๖) กำหนดมาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานตามมาตรา ๑๘ เกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง อัตรากำลัง เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ เงินค่าตอบแทน ค่าจ้าง สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่น การสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง การพัฒนา การพ้นจากตำแหน่ง การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การร้องทุกข์ การอุทธรณ์ และการลงโทษ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ เงินค่าตอบแทน ค่าจ้าง สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่น ต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๗) ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศเกี่ยวกับการจัดตั้งสถานศึกษาพระปริยัติธรรม โครงสร้างการบริหารงาน การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมและสถานศึกษาพระปริยัติธรรม

(๘) ออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารและจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม รวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ

(๙) ออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน

(๑๐) ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๑) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่ได้รับมอบหมาย

(๑๒) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อมหาเถรสมาคมเพื่อทราบ

(๑๓) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม หรือตามที่มหาเถรสมาคมมอบหมาย

มาตรา ๑๓ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการรูปหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการรูปหนึ่งหรือคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

คณะกรรมการต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานเป็นหน่วยงานกลางในการส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน การศึกษาพระปริยัติธรรม และเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ มีหน้าที่ดำเนินงานธุรการ และสนับสนุนงานวิชาการให้แก่คณะกรรมการ รวมทั้งมีหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๕ ในการบริหารงานการศึกษาพระปริยัติธรรมตามมาตรา ๖ (๑) (๒) และ (๓) ให้มีแม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา แล้วแต่กรณี ที่มหาเถรสมาคมแต่งตั้งทำหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแต่ละแผนก

มาตรา ๑๖ ให้วัดมีสิทธิจัดตั้งสถานศึกษาพระปริยัติธรรมได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

สถานศึกษาพระปริยัติธรรมที่วัดจัดตั้งขึ้นตามวรรคหนึ่ง ให้จัดการศึกษาดามวัดอุปประสงค์ในมาตรา ๕ และต้องคำนึงถึง

(๑) การให้การศึกษาวិชาการทางพระพุทธศาสนาเพื่อความเป็นเลิศที่เปี่ยมด้วยปัญญาพุทธธรรม

(๒) การส่งเสริมความรู้และความเข้าใจในคุณค่าแห่งหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

(๓) การผลิตผู้เรียนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เป็นศาสนทายาทที่ดีของพระพุทธศาสนา สำนึกในความเป็นคนไทย มีความรักและผูกพันต่อท้องถิ่น

(๔) มาตรฐานการศึกษาของชาติและวิธีการดำเนินงานของการจัดการศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๑๗ สถานศึกษาพระปริยัติธรรมต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) เป็นศาสนทายาทที่ดีของพระพุทธศาสนาและพลเมืองที่ดีของสังคมไทย

(๒) มีความรู้และทักษะในวิชาการทางพระพุทธศาสนา

(๓) มีนิสัยใฝ่หาความรู้ ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบและวินัยสงฆ์

(๔) มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ

(๕) รู้จักบำรุงรักษาศาสนสมบัติ อนุรักษ์ และเสริมสร้างสภาพแวดล้อม

(๖) มีความภูมิใจความเป็นสมณะ จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

(๗) มีความคิดสร้างสรรค์ และส่งเสริมสนับสนุนแนวทางปฏิบัติให้เกิดความเจริญ

แก่ชุมชน สังคม และพระพุทธศาสนา

มาตรา ๑๘ ในสถานศึกษาพระปริยัติธรรมให้มีผู้ปฏิบัติงานสองประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) ประเภทผู้ปฏิบัติงานสอน ได้แก่ ครูสอนพระปริยัติธรรม และครูโรงเรียน

พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

(๒) ประเภทผู้สนับสนุนการศึกษา ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหาร

สถานศึกษา ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการ ซึ่งทำหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัด

กระบวนการการเรียนการสอน การนิเทศก์ และการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาพระปริยัติธรรม

ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่บรรณารักษ์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานแนะแนว ผู้ปฏิบัติหน้าที่เทคโนโลยีการศึกษา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานทะเบียนวัดผล ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานทั่วไป หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่

คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้สถานศึกษาพระปริยัติธรรมจัดให้มีการจัดทำบัญชีตามหลักเกณฑ์

ที่คณะกรรมการกำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุ

ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการอย่างน้อย

ปีละหนึ่งครั้ง

ในการตรวจสอบภายใน ให้มีผู้ปฏิบัติงานของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมทำหน้าที่

เป็นผู้ตรวจสอบภายในโดยเฉพาะ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๐ ให้สถานศึกษาพระปริยัติธรรมจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ของผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาพระปริยัติธรรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการ

กำหนด

มาตรา ๒๑ ให้การศึกษาพระปริยัติธรรมที่ได้จัดให้แก่สามเณรซึ่งเป็นเด็กตาม

กฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับและมีพื้นความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับประถมศึกษาปีที่หกหรือเทียบเท่า

ซึ่งได้ศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกำหนดโดยคำแนะนำของมหาเถรสมาคม เป็นการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) แผนกธรรมสนามหลวง ชั้นมัธยมศึกษา เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้น

(๒) แผนกบาลีสสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมสามประโยค เป็นการศึกษาในระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรา ๒๒ ให้ผู้เรียนที่พ้นการศึกษาภาคบังคับซึ่งได้สำเร็จการศึกษา
พระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวง และแผนกบาลีสสนามหลวง มีวิทยฐานะ ดังต่อไปนี้
(๑) แผนกธรรมสนามหลวง ชั้นนักธรรมเอก มีวิทยฐานะระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
(๒) แผนกบาลีสสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมสามประโยค มีวิทยฐานะระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรา ๒๓ ให้การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ได้จัดให้แก่พระภิกษุ
และสามเณรเป็นการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๔ ให้ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกธรรม
และแผนกบาลีสสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมเก้าประโยค มีวิทยฐานะระดับปริญญาตรี เรียกว่า
“เปรียญธรรมเก้าประโยค” ใช้อักษรย่อว่า “ป.ธ. ๙”

ในกรณีที่มีผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสสนามหลวงชั้นใด
ได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ให้ผู้นั้นมีวิทยฐานะระดับใด ๆ
โดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคมและตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษา
ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๒๕ ภายใต้อำนาจมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔
สภามหาวิทยาลัยพระปริยัติธรรมมีอำนาจให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับประกาศนียบัตร ปริญญา และหนังสือ
รับรองการศึกษาหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่ผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรมได้ตาม
หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการอาจกำหนดให้มีเครื่องหมายวิทยฐานะและการใช้
เครื่องหมายวิทยฐานะของผู้สำเร็จการศึกษาได้
เครื่องหมายวิทยฐานะตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๗ สถานศึกษาพระปริยัติธรรมอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย
หรือสัญลักษณ์ และการใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมได้
ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๘ ผู้ใดใช้เครื่องหมายวิทยฐานะ ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์
ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมโดยไม่มีสิทธิจะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมี
ประกาศนียบัตร ปริญญานิตย หรือตำแหน่งของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมโดยที่ตนไม่มีสิทธิ
ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิจะใช้หรือมีวิทยฐานะหรือตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๙ ให้ผู้มีวิทยฐานะชั้นปริญญาตรีตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนด
วิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา มีวิทยฐานะระดับปริญญาตรีตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ถือว่าผู้ที่อยู่ในระหว่างการศึกษาหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและ
แผนกบาลีสนามหลวง ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้เรียนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ ให้แม่กองบาลีสนาบหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธาน
กรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นแม่กองบาลีสนาบหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง หรือประธาน
กรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๑ ให้สำนักเรียนและสำนักศาสนศึกษาตามประกาศมหาเถรสมาคม
ว่าด้วยการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและแผนกบาลี พ.ศ. ๒๕๕๕ และโรงเรียน
ตามประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓
ที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถานศึกษาพระปริยัติธรรม
ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๒ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ และประกาศ
เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ และประกาศมหาเถรสมาคม
ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ
พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

สรุปผลการดำเนินงาน

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.

ของ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๗ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑

ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑

ครั้งที่ ๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒

ครั้งที่ ๕ วันศุกร์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒

ครั้งที่ ๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒

ครั้งที่ ๗ วันศุกร์ที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๒

คณะผู้รับผิดชอบ

ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายต้นพงศ์ ตั้งเต็มทอง

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

ฝ่ายเลขานุการ : กลุ่มงานคณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม

นางสาวอนรรฆวี คำภูมิ

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

นายเจษฎา ลูประสงค์

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

นางสาวสุภารัตน์ ลาทำ

นิติกรชำนาญการ

นางสาวกุลนิธิ ขุนทองจันทร์

นิติกรปฏิบัติการ

นายเนติ พันธุ์ชาญสง่า

วิทยากรชำนาญการ

นายวรศักดิ์ จันทร์ภักดี

วิทยากรปฏิบัติการ

นางสาวอุษา ปะกะดั่ง

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวจุฑารัตน์ เขยล้อมขำ

เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

นายบุญชัย บำเพ็ญทาน

นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านกฎหมาย

นางสาววิญญา อยู่จรรยา

นักวิชาการสนับสนุนงานวิชาการ

นางสาวสร้อยทิพย์ สร้อยพูล

พนักงานสนับสนุนการประชุม

นางสาวอังสนา เนตรทอง

พนักงานสนับสนุนการประชุม

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

นางพิมพ์วรรณ อุณาภูล

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงฯ

นายภัทรินทร์ พนมชัยวัฒน์

นิติกรชำนาญการ

นางสาวอมรรัตน์ อินนุมาต

นิติกรปฏิบัติการ

นายอุดร พันธุ์มิตร

วิทยากรชำนาญการ

นางสาวจารุณี นันชนะ

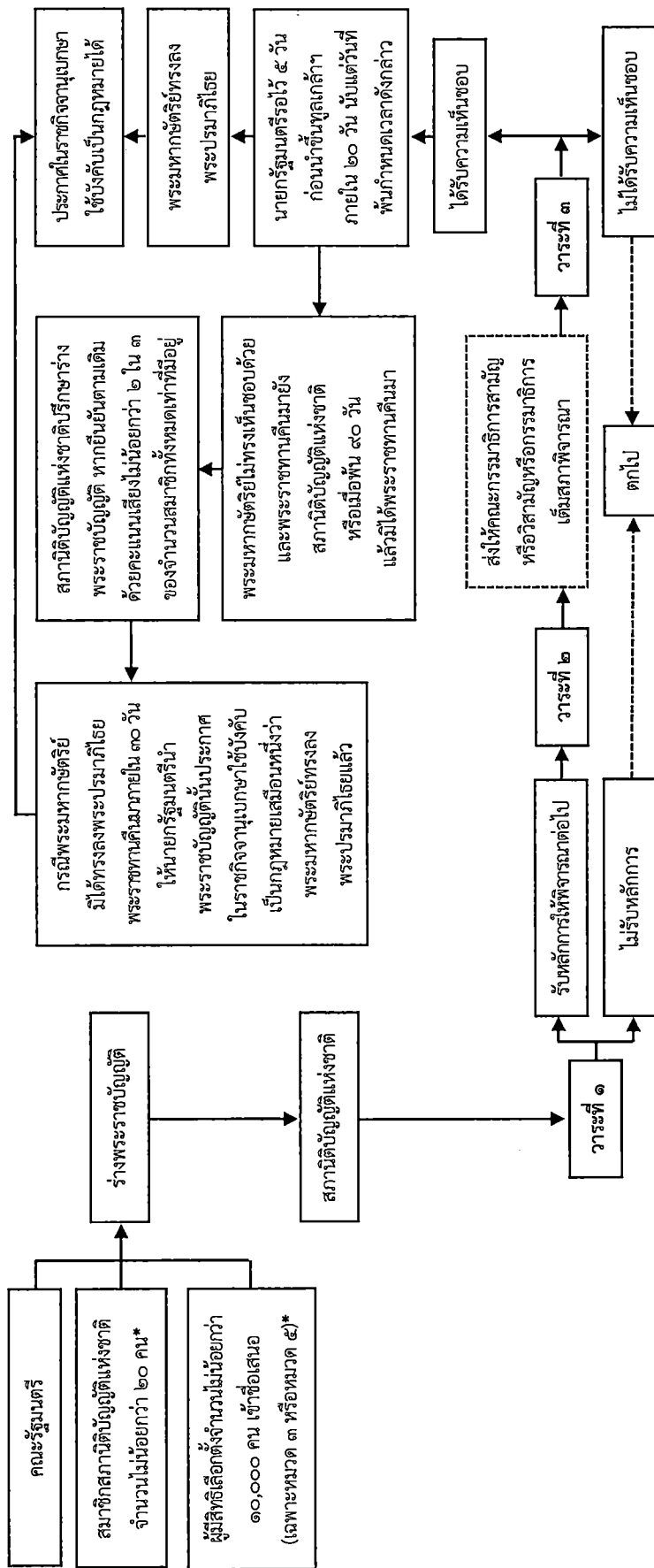
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สำนักกรรมการ ๓ โทรศัพท (๗๐) ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๒๗-๘ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๒๘

ง.

แผนภูมิแสดงกระบวนการตรา
พระราชบัญญัติตามบทเฉพาะกาล
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

กระบวนการตราพระราชบัญญัติตามบทเฉพาะกาล ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
(ในระหว่างที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา)

หมายเหตุ : ๑. “ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น จากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ที่นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน...” (มาตรา ๗๗ วรรคสอง)

๒. ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติได้ขึ้นพินัยเกล้าฯ เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย บุคคลดังต่อไปนี้สามารถเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบว่าร่างพระราชบัญญัติที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบมีข้อบกพร่องหรือไม่หรือรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ

(๑) สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เสนอความเห็นต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยและแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้า

(๒) นายกรัฐมนตรี และแจ้งให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบโดยไม่ชักช้า

จัดทำโดย : กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ราชกิจจานุเบกษา

ฉบับกฤษฎีกา

เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๔๐ ก

วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐

**“ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ
จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา”**
(บทบัญญัติมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐)

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐-๒๘๓๑-๔๔๗๑, ๐-๒๘๓๑-๔๔๗๕

